

**ČESKO-NĚMECKÝ FOND BUDOUCNOSTI
DEUTSCH-TSCHECHISCHER ZUKUNFTSFONDS**

**VÝROČNÍ ZPRÁVA 2019
JAHRESBERICHT 2019**

**Úvodní slovo
Geleitwort**

5

**Díky nám se stalo
Das wurde dank unserer
Unterstützung umgesetzt**

7

**Téma roku 2019
Thema des Jahres 2019**

**Naše setkání a diskuse
Unsere Begegnungen und Debatten**

9

**Projektová podpora
Projektförderung**

**Naše setkání a diskuse
Unsere Begegnungen und Debatten**

24

**Fond budoucnosti na Lipském knižním veletrhu
Der Zukunftsfonds auf der Leipziger Buchmesse
Sousedská slavnost dasFest
Nachbarschaftsfeier dasFest
Sítovací a informační setkání
Vernetzungstreffen**

**Novinářská cena
Journalistenpreis**

50

**Diskusní fórum
Gesprächsforum**

54

**Organizace
Organisation**

58

**Finanční zpráva
Finanzbericht**

67

Úvodní slovo Geleitwort

Milí přátelé,

v roce 2019 uplynulo třicet let od pádu železné opony. Když se tehdy, v roce 1989, lámaly ledy a otevíraly hranice, mnozí tušili, že nadcházející změny zásadním způsobem ovlivní jejich životy. Objevily se nové možnosti a výzvy, v nichž bylo nutné se orientovat a na něž bylo třeba odpovědět. V jakési hodi-ně nula se ocitly i vztahy mezi Čechy a Němci, dávnými sou-sedy ve střední Evropě. Bylo možné je začít utvářet nově, na svobodném a demokratickém základu. Česko-německý fond budoucnosti byl založen o několik let později s úmyslem tuto snahu podporovat.

V roce 2019 jsme vykročili již do třetí dekády naší existen-ce. V této výroční zprávě bychom vám rádi představili jen malý odraz toho, jak i díky našemu přispění vypadá česko-německé sousedství třicet let „poté“. Řečí čísel: v uvedeném roce jsme podpořili **624 projektů** celkovou částkou **88 470 709 korun**.

Naše činnost tím však zdaleka nekončí. Kvalitní sousedství není něco, co lze budovat od stolu a monitoru počítače. Kvalit-ní sousedství žije výjimečnými příběhy, které je možno vyprávět a které neztrácejí sílu ani po desetiletích – tak jako příběh Mileny Jesenské, jejíž jsme opětovně připomněli na výstavě a během veřejné debaty v Olomouci. Německým čtenářkám a čtenářům jsme pomohli seznámit se s českým myšlenkovým světem na Mezinárodním knižním veletrhu v Lipsku, v Plzni jsme vytvořili přátelskou a inspirativní atmosféru sousedského setkávání na slavnosti „dasFest“. Česko-německou novinář-skou cenou jsme ocenili práci novinářek a novinářů, kteří o vzá-jemných vztazích informují nepředpojatě a s cílem upřímného

poznávání. Tak trochu návrat k našim kořenům představoval projekt přímých plateb žijícím obětem nacismu v ČR, na kte-rý jsme mohli poskytnout finanční prostředky díky poslední vůli bývalého západoberlínského politika Wolfganga Storcha.

Víme, že dobré sousedství potřebuje živost a dynamiku a musí být také schopno reagovat na nové podněty. A to bo-hužel i na zavřené hranice... V době, kdy připravujeme tuto výroční zprávu, se svět snaží vypořádat s pandemií koronavi-ru. Kromě obav o zdraví nás všech jsme po třiceti letech mimo jiné opět poznali, jaký je to pocit, když nesmíme překročit hranice a třeba se jen setkat s přáteli. Abychom pomohli za-chovat vše dobré, co se v česko-německém sousedství poda-řilo během posledních desetiletí vytvořit, reagovali jsme na koronavirovou krizi programem mimořádných projektových výzev. Nikdo z nás neví, jak se bude situace dále vyvíjet. Zdá se však, že Češi a Němci si vzájemnou blízkost vzít nenecha-jí, i kdyby se měla chvíli prohlubovat jen ve světě digitálních médií. Česko-německé sousedství má již své pevné a stabilní základy. Věříme proto, že každá krize dobré vztahy mezi lid-mi z obou zemí jenom posílí.

Liebe Freundinnen und Freunde,

im Jahr 2019 waren dreißig Jahre seit dem Fall des Eisernen Vor-hangs vergangen. Als damals, 1989, das Eis brach und sich die Grenzen öffneten, haben viele gehaut, dass die bevorstehenden Veränderungen grundlegend unsere Leben beeinflussen würden. Es ergaben sich neue Möglichkeiten und Herausforderungen, in denen man sich orientieren und auf die man reagieren musste. In einer gewissen Stunde null fanden sich auch die Beziehungen zwischen Deutschen und Tschechen, zwei alten Nachbarn in Mitteleuropa. Ihre Beziehungen konnten jetzt neu gestaltet werden, auf einer freien und demokratischen Grundlage. Der Deutsch-Tschechische Zukunftsfonds wurde einige Jahre später mit der Absicht gegründet, dieses Bemü-hen zu unterstützen.

Im Jahr 2019 hatten wir bereits die Schwelle ins drit-te Jahrzehnt unserer Existenz überschritten. In diesem Jah-resbericht möchten wir Ihnen gerne wenigstens eine kleine Vorstellung davon vermitteln, wie – auch dank unseres Bei-trags – die deutsch-tschechische Nachbarschaft dreißig Jah-re „danach“ aussieht. In Zahlen gesprochen: Im genannten Jahr haben wir **624 Projekte** mit einer Gesamtsumme von **3 446 195 Euro** unterstützt.

Damit endet unsere Tätigkeit aber bei weitem nicht. Eine qualitativ hochwertige Nachbarschaft lässt sich nicht vom Schreibtisch und vom Computer aus aufbauen. Eine qualita-tiv hochwertige Nachbarschaft lebt durch beispielhafte Ge-schichten, die man weitererzählen kann und die auch nach Jahrzehnten nicht an Stärke verlieren – so wie die Geschich-te von Milena Jesenská, an die wir erneut in einer Ausstellung und bei einer öffentlichen Diskussion in Olomouc erinnert ha-ben. Weiter haben wir durch unsere Beteiligung an der Leipzi-ger Buchmesse deutschen Lesern und Leserinnen ermöglicht, sich mit der tschechischen Gedankenwelt bekannt zu machen. In Pilsen wiederum haben wir auf unserer Nachbarschaftsfei-er „dasFest“ eine freundschaftliche und inspirierende Atmo-

sphäre des nachbarschaftlichen Sich-Begegnens geschaffen. Mit dem Deutsch-tschechischen Journalistenpreis haben wir die Arbeit von Journalistinnen und Journalisten gewürdigt, die unvoreingenommen und mit ehrlichem Interesse über die ge-genseitigen Beziehungen informieren. Etwas wie eine Rück-kehr zu unseren Wurzeln waren die Direktzahlungen an noch lebende NS-Opfer in Tschechien, denen wir dank des letz-ten Wunsches des früheren Westberliner Politikers Wolfgang Storch finanzielle Mittel zur Verfügung stellen konnten.

Uns ist bewusst, dass gute Nachbarschaft Lebendigkeit und Dynamik erfordert und in der Lage sein muss, auf neue Impulse zu reagieren. Und leider auch auf geschlossene Gren-zen...Während wir diesen Jahresbericht fertigstellen, bemüht sich die Welt, mit der Corona-Pandemie klarzukommen. Ne-ben der Sorge um unser aller Gesundheit haben wir nach drei-ßig Jahren unter anderem erneut das Gefühl kennengelernt, nicht die Grenzen überschreiten zu dürfen und uns einfach mit Freunden zu treffen. Um all das Gute erhalten zu helfen, das in der deutsch-tschechischen Nachbarschaft während der letzten Jahrzehnte aufgebaut werden konnte, haben wir mit einem Programm von Sonderausschreibungen auf die Coro-na-Krise reagiert. Niemand von uns weiß, wie sich die Situati-on weiterentwickeln wird. Es scheint aber, dass sich Deutsche und Tschechen ihre gegenseitige Nähe nicht nehmen lassen, auch wenn sie sie eine zeitlang nur in der Welt der elektro-nischen Medien vertiefen können. Die deutsch-tschechische Nachbarschaft steht auf einer festen, stabilen Grundlage, und wir sind daher zuversichtlich, dass jede Krise die guten Be-ziehungen zwischen den Menschen aus unseren beiden Län-dern nur stärken kann.

DÍKY NÁM SE STALO / DAS WURDE DANK UNSERER UNTERSTÜTZUNG UMGESETZT

Téma roku 2019 Thema des Jahres 2019

Pojď do toho! Překonávání dělicích linií ve společnosti Mach mit! Gesellschaftliche Trennlinien überwinden

Svého času to v Jeseníkách žilo. Dnes je tato oblast vnímána spíše jako periferie, která se jen pomalu znovu probouzí. Od roku 2016 se však alespoň na pár dní v roce ocitá opět **V centru**, a to díky stejnojmennému festivalu. Jeho záměrem je pomocí kultury a umění oživit zapadlé kouty, učinit Jeseníky místem setkávání českých a německých umělců, ale také místních obyvatel a zahraničních návštěvníků. Umělce do horské krajiny již počtvrté pozvala německá organizace Pilotraum01, tentokrát ve spolupráci s Městským kulturním zařízením Jeseník.

Sociální status je v dnešní době jednou z nejviditelnějších hranic mezi dětmi. S tím je třeba něco udělat, řekli si pedagogové z libereckého spolku Dramacentrum Bezejména a Richard-von-Schlieben-Oberschule z nedaleké Žitavy. V průběhu pětidenního workshopu pak s využitím dramatických metod

s dětmi zkoumali, **Kudy vedou hranice?** V bezpečném prostředí mohly děti zažívat, co znamená sociální nerovnost, jaké má důsledky – a také že ji každý z nás může zmírňovat, nenechá-li zakrtnout své sociální citění.

Základní škola Ostrožská Nová Ves a její projektový partner Romain-Rolland-Gymnasium z Drážďan dali svému společnému projektu jednoznačný směr – věnovali se hranicím mezi zdravými lidmi a osobami s postižením. V průběhu dvou devítidenních setkání se žáci obou škol seznamovali s tím, co všechno je v životě člověka jinak, když si s sebou nese nějaký ten handicap. Zkoumali také, co může společnost udělat, aby se lidé s postižením nedostali na její okraj. Jinými slovy: co dělat, **Aby se inkluze stala běžnou záležitostí...**

Das Altwatergebirge war einst eine quicklebendige Region. Heute wird diese Gegend eher als Peripherie empfunden, die nur langsam wieder zum Leben erwacht. Seit 2016 steht es jedoch zumindest für ein paar Tage im Jahr wieder **Im Zentrum**, und zwar dank eines gleichnamigen Festivals. Dieses soll vergessene Orte mit Kunst und Kultur beleben, das Altwatergebirge zu einem Begegnungsort für deutsche und tschechische Künstler, Einheimische und ausländische Besucher machen. Schon zum vierten Mal hat der deutsche Verein Pilotraum01 hierzu Künstler in die Gebirgslandschaft eingeladen, diesmal in Kooperation mit dem Städtischen Kulturzentrum Jeseník.

Eine der sichtbarsten Trennlinien zwischen Kindern ist heute der soziale Status. „Da muss was getan werden“, sagten sich daher Pädagogen vom Liberecer Verein Dramacentrum Bezejména und von der Richard-von-Schlieben-Oberschule im nahegelegenen Zittau. Unter Anwendung schauspielerischer Methoden erkundeten sie mit den Kindern in einem fünftägigen Workshop, **Wo die Grenzen verlaufen**. In einem sicheren Umfeld konnten die Kinder erleben, was soziale Ungleichheit heißt, was für Folgen sie hat – aber auch, dass jeder von uns sie lindern kann, wenn er sein soziales Empfinden nicht ignoriert.

Die Grundschule Ostrožská Nová Ves und ihr Projektpartner, das Romain-Rolland-Gymnasium Dresden, haben ihrem gemeinsamen Projekt einen eindeutigen Kurs gegeben und sich mit Trennlinien zwischen Menschen mit und ohne Behinderung auseinandergesetzt. Während zweier neuntägiger Treffen lernten Schüler aus beiden Schulen, was alles im Leben eines Menschen anders ist, wenn er ein Handicap hat – und sie versuchten herauszufinden, was die Gesellschaft tun kann, damit solche Menschen nicht an den Rand gedrängt werden. Mit anderen Worten: Was kann man tun, **Damit Inklusion Normalität wird...**

Přeshraničně už pracovat umíme. V posledních letech se však ukazuje, že mnohem větší omezení než hranice mezi státy často představují dělicí linie uvnitř společností samotných. Proto jsme se v rámci Tématu roku 2019 rozhodli zvýšeným příspěvkem podporovat aktivity, které tyto propasti překonávají.

Grenzüberschreitend arbeiten können wir schon. In den letzten Jahren hat sich jedoch gezeigt, dass Trennlinien innerhalb der Gesellschaften oft ein weit größeres Hindernis darstellen als Staatsgrenzen. Deshalb haben wir beschlossen, im Rahmen unseres Jahresthemas 2019 diejenigen Projekte mit einem erhöhten Zuschuss zu fördern, die innergesellschaftliche Gräben überwinden.

Mládež a školní projektový Austausch

Na podzim 1939 byli čeští vysokoškoláci uvězněni v koncentračních táborech. Osmdesát let poté se studenti z Karl-Schmidt-Rottluff Gymnázia z Chemnitz a brněnského Gymnázia Křenová vydali zkoumat jejich osudy. V průběhu **Česko-německého setkání mládeže 2019 v Památníku Sachsenhausen** mohli pátrat po velmi silných osobních příbězích svých o několik generací starších vrstevníků a srovnávat je se svojí vlastní životní zkušeností.

Projektová výuka na školách není žádnou novinkou. Ostravské Přírodovědné gymnázium Prigo však spolu s Gymnáziem F. L. Jahna z braniborského Kyritz přeneslo projektové dny na česko-německou úroveň. Obě školy připravily **Vzájemnou výměnu žáků s důrazem na poznání zeměpisných realit partnerské země**. Program koncipovali učitelé tak, aby jejich studenti měli možnost co nejlépe poznat region, kde se partnerská škola nachází, aby nabídka aktivit a zážitků byla co nejpestřejší, a hlavně aby se studenti mezi sebou mohli co nejlépe skamarádit. Na Ostravsku se tak dělo například při zkoumání chemických tajemství železa a železné rudy, v Braniborsku v kulisách přírodního a kulturního bohatství této spolkové země.

Leckdy o svém sousedovi jen tušíme, že bydlí vedle nás. Co o něm ale opravdu víme? Někdy není na škodu jen tak si popo-

vídat **O společných zájmech, podobnosti a vizi budoucnosti německo-českého sousedství**. Iniciativa Sonnbergkreis se spolu s Cyrilometodějským gymnáziem z Prostějova rozhodla dveře k sousedovi otevřít. Více než padesát mladých lidí z obou stran těchto pomyslných „dveří“ se tak mohlo konfrontovat se svými stereotypy, dostalo příležitost diskutovat o palčivých otázkách minulosti i současnosti, a hlavně si promluvit o tom, co pro každého z nich osobně znamená udržitelný rozvoj, ochrana životního prostředí, demokracie a participace.

Program „Začínáme!“ nám pomáhá obnovovat někdejší projektová partnerství a povzbuzovat vznik těch nových. Mnohé z nich se rodí právě v oblasti Mládeže a škol. Například pražská Obchodní akademie Hovorčovická a drážďanské Berufliches Schulzentrum für Wirtschaft „Franz Ludwig Gehe“ navázaly kontakt s cílem propojit studenty cestovního ruchu. Výsledkem byl projekt **Výměnný pobyt a průvodcovská činnost** pro více než padesát mladých lidí.

Im Herbst 1939 wurden tschechische Studenten in Konzentrationslagern inhaftiert. Achtzig Jahre später haben Schüler des Karl-Schmidt-Rottluff Gymnasiums Chemnitz und des Gymnasiums Křenová Brünn begonnen, ihr Schicksal aufzuarbeiten. Während des **Deutsch-tschechischen Jugendtreffens 2019 in der Gedenkstätte Sachsenhausen** gingen sie den beeindruckenden persönlichen Geschichten ihrer damaligen Altersgenossen auf den Grund und verglichen sie mit ihrer eigenen Lebenserfahrung.

Projektunterricht an Schulen ist nichts Neues. Das Naturwissenschaftliche Gymnasium Prigo aus Ostrava und das F.-L.-Jahn-Gymnasium aus dem brandenburgischen Kyritz haben daraus jedoch deutsch-tschechische Projektstage gemacht und einen **Gegenseitigen Schüleraustausch mit Schwerpunkt auf der Landeskunde des Partnerlandes** organisiert. Das Programm wurde von den Lehrern so gestaltet, dass die Schüler so viel wie möglich über die Region der Partnerschule lernen konnten, ein möglichst breites Spektrum an Aktivitäten und Erlebnissen geboten bekamen und vor allem Gelegenheit hatten, neue Freundschaften zu schließen – in Ostrava zum Beispiel beim Ergründen der chemischen Geheimnisse von Eisen und Eisenerz, in Brandenburg vor der Kulisse des dortigen Natur- und Kulturreichtums.

Ofť ahnt man von seinem Nachbarn nur, dass er nebenan wohnt. Was aber weiß man wirklich von ihm? Mitunter schadet es nicht, sich einfach mal so über **Berührungspunkte, Gemeinsamkeiten und Zukunftsvisionen der deutsch-tschechischen Nachbarschaft** zu unterhalten. Die Initiative Sonnbergkreis und das Kyryll-und-Method-Gymnasium Prostějov haben beschlossen, die Tür zu ihrem Nachbarn zu öffnen. Mehr als fünfzig junge Menschen von beiden Seiten dieser imaginären „Tür“ konnten sich so mit ihren Stereotypen auseinandersetzen, über aktuelle Fragen zu Vergangenheit und Gegenwart diskutieren, vor allem aber darüber sprechen, was nachhaltige Entwicklung, Umweltschutz, Demokratie und Partizipation für sie persönlich bedeuten.

Das Programm „Auf geht's!“ soll dazu beitragen, einstige Projektpartnerschaften wiederzubeleben und neue Partnerschaften anzuregen. Viele davon entstehen im Bereich Jugend und Schule. So haben zum Beispiel die Prager Handelsakademie Hovorčovická und das Dresdner Berufliche Schulzentrum für Wirtschaft „Franz Ludwig Gehe“ miteinander Kontakt aufgenommen, um Auszubildende des Faches Reiseverkehr zu vernetzen. Ergebnis war das Projekt **Austauschaufenthalt und Touristenführertätigkeit**, an dem sich mehr als fünfzig junge Menschen beteiligten.

Děti a mladí lidé vnášejí do světa energii a nové nápady. Chceme jim dávat prostor k navazování kontaktů a přátelství, nahlížení do kultury a všedního života sousední země, zvládnutí jazyka, ale i ke kreativnímu nakládání s volným časem. Za pár let to budou dnešní děti, kdo bude česko-německé vztahy posouvat dál.

Kinder und Jugendliche bereichern die Welt mit ihrer Energie und mit neuen Ideen. Wir wollen ihnen Gelegenheit bieten, neue Kontakte und Freundschaften zu knüpfen, Einblick in Kultur und Alltag des Nachbarlandes zu nehmen, dessen Sprache zu lernen, aber auch, kreativ mit ihrer Freizeit umzugehen. Denn bald werden sie es sein, die die deutsch-tschechischen Beziehungen weiterentwickeln.

DÍKY NÁM SE STALO / DAS WURDE DANK UNSERER UNTERSTÜTZUNG UMGESETZT

10

Kultura

Mohlo by se zdát, že změny, které přinesl rok 1989, zasáhly do života české i (východo)německé společnosti podobným způsobem. Ale je to opravdu tak? Kreativci z MitteleuropaZentrum der TU Dresden a spolku Veřejný sál Hraničář z Ústí nad Labem spojili síly a na základě příběhů pamětníků z obou stran hranice zkomponovali dvě divadelní inscenace **Fuge/Fuga 89**, s nimiž se představili na **Dnech české a německé kultury**. Zapojili se tak i do velmi živé diskuse o takzvaných „odcizených“ biografiích občanů někdejšího východního bloku.

Divadlo jako způsob kladení otázek k naší době vyznávají i pořadatelé **Divadelní Florý Olomouc**. Německojazyčná linie festivalu se opět soustředila na takzvanou politickou dramaturgii a strhla na sebe pozornost naléhavostí témat i intenzitou herecké akce, která se po skončení představení přelévá do diskusí s diváky. Na úvod desetidenní přehlídky uvedl Staatsschauspiel Dresden současnou inscenaci „9 Tage wach“, zatímco závěr patřil klasice moderní německé literatury: dramatisaci Plechového bubínku Günthera Grasse v podání Berliner Ensemble.

Již téměř dvacet let mají umělci z České republiky a Německa možnost setkávat se a společně tvořit na statku v Řehlovicích, severočeské obci na půl cesty mezi Drážďanami a Prahou. Mottem **18. ročníku sympozia Proudění / Strömungen** bylo přinést do veřejného prostoru „zář“, pozitivní myšlenku či úsměv a reagovat tak uměleckými prostředky na špatné nálady, jež čas od času probleskují v české i německé společnosti. S motivem „záření“ pracoval každý umělec po svém a mohl se při tom inspirovat jak ostatními účastníky, tak nabídnutým programem, který zajistili organizátoři – Kulturní centrum Řehlovice a drážďanská platforma riesa efau.

Jitka Hanzlová odešla z Československa do německého exilu v roce 1982. Vystudovala fotografii v Essenu a tomuto oboru se věnuje po celý život. Její meditativně ztišené snímky vyžadují soustředěný pohled – to nejdůležitější se v nich odehrává pod povrchem. Svědčí o ztrátách dočasné jistoty a hledání orientace ve světě kolem nás. Česká veřejnost měla poprvé možnost seznámit se s celistvým dílem Jitky Hanzlové na výstavě **Tišíny** v Národní galerii v Praze.

Díky kultuře se můžeme odpoutat od všednodenní reality, získat nadhled, podívat se na věci z jiného úhlu. Podporou projektů chceme usnadnit poznávání kulturní scény sousední země, reflexi česko-německých témat nebo rozvoj společné kulturní tradice.

Kultuře

Über Kultur können wir uns von der Alltagsrealität lösen, Abstand gewinnen, die Dinge aus einer anderen Perspektive betrachten. Durch unsere Projektförderung wollen wir das Kennenlernen der Kulturszene im Nachbarland, die Reflexion deutsch-tschechischer Themen sowie auch die Entwicklung gemeinsamer kultureller Traditionen erleichtern.

Man könnte meinen, die Umwälzungen von 1989 hätten das Leben der tschechischen und (ost-)deutschen Gesellschaft in ähnlicher Weise geprägt. Doch ist das wirklich so? Kreative Köpfe vom MitteleuropaZentrum der TU Dresden und dem Verein Öffentlicher Saal Hraničář aus Ústí nad Labem haben mit vereinten Kräften und anhand der Geschichten von Zeitzeugen aus beiden Ländern zwei Theaterinszenierungen mit dem Titel **Fuge/Fuga 89** ‚komponiert‘ und diese auf den **Tschechisch-Deutschen Kulturtagen** vorgestellt. Damit haben sie sich auch in eine sehr lebendige Diskussion über die sogenannten „entfremdeten“ Biografien von Bürgern des ehemaligen Ostblocks eingeschaltet.

Zu einem Theater, das Fragen an unsere Zeit stellt, bekennen sich auch die Veranstalter des Festivals **Divadelní Flora Olomouc**. Der deutschsprachige Teil des Festivals war erneut auf sogenannte politische Dramatik fokussiert. Aufmerksamkeit erregte dabei die Dringlichkeit der angesprochenen Themen wie auch die schauspielerische Intensität, die nach den Vorstellungen in Publikumsdiskussionen mündete. Den Auftakt des zehntägigen Festivals bildete die Inszenierung „9 Tage wach“ des Staatsschauspiels Dresden, den Abschluss deutsche moderne Klassik: eine Bühnenadaptation von Günther Grass' Blechtrommel in einer Inszenierung des Berliner Ensembles.

Schon seit gut zwanzig Jahren haben Künstler und Künstlerinnen aus Deutschland und der Tschechischen Republik Gelegenheit, sich auf einem Bauernhof in Řehlovice, einem nordböhmischem Dorf zwischen Prag und Dresden, zu treffen und gemeinsam Neues zu schaffen. Das Motto des **18. Jahrgangs des Symposiums Proudění / Strömungen** war, ein „Strahlen“ – einen positiven Gedanken oder ein Lächeln – in den öffentlichen Raum zu zaubern und so mit künstlerischen Mitteln auf die negativen Stimmungen zu reagieren, die von Zeit zu Zeit in beiden Gesellschaften spürbar werden. Das Motiv des „Strahlens“ bearbeiteten die Künstler dann jeweils auf ihre Weise. Inspirieren lassen konnten sie sich dabei von anderen Teilnehmern wie auch von dem reichen Programm, das die Organisatoren – das Kulturzentrum Řehlovice und die Dresdner Plattform riesa efau – konzipiert hatten.

Jitka Hanzlová ging 1982 aus der Tschechoslowakei ins deutsche Exil. Sie studierte in Essen Fotografie und blieb dieser ihr Leben lang treu. Für ihre stillen, meditativen Aufnahmen braucht man einen konzentrierten Blick – das Wichtigste spielt sich hier unter der Oberfläche ab. Sie zeugen vom Verlust zeitweiliger Sicherheiten und von der Suche nach einer Orientierung in der Welt, die uns umgibt. In der Ausstellung **Stille** in der Prager Nationalgalerie hatte das tschechische Publikum erstmals Gelegenheit, das Werk von Jitka Hanzlová umfassend kennenzulernen.

DÍKY NÁM SE STALO / DAS WURDE DANK UNSERER UNTERSTÜTZUNG UMGESETZT

Diskusní fóra a odborná spolupráce Dialogforen und fachlicher Austausch

Němčina je bohatý kulturní jazyk, který k našemu koutu Evropy patří. To je myšlenka, kterou již několik let přináší multižánrový festival **Olomoucké dny německého jazyka**, za nímž stojí Vědecká knihovna v Olomouci, Univerzita Palackého a také spolek rodáků Alte Heimat, Verein heimattreuer Kuhländler. Tématem pátého ročníku byla Svoboda bez hranic – bez hranic národnostních i bez hranic jazykových, bez hranic generačních i bez těch, které si v hlavách sami vytváříme svými předsudky. Rok 2019 navíc nabídl ohlédnutí za kulatými výročními událostmi let 1939 či 1989 a umožnil organizátorům propojit minulost i současnost zamyšlením se nad otázkou, jaký význam a jaké důsledky má svoboda.

Benediktinské opatství Rohr v Dolním Bavorsku je již řadu desetiletí důležitým místem setkávání všech těch, kdo se zajímají o společné česko-německé kulturní a historické dědictví. Díky iniciativě Institutu Bohemicum Ackermann Gemeinde a Sdružení Ackermann Gemeinde se zde v dubnu 2019 na týden setkali hudebníci, výtvarníci, zájemci o literaturu, tanec i řemeslo všech generací a pilně zkoušeli, vyráběli a tvo-

řili, aby se potom v červenci sešli znovu a své umění předvedli veřejnosti. Atmosféra **Rohrského léta** se následně zvolna přelila do **Česko-německého setkání v Landshutu**.

Čas od času se mezi námi objeví lidé, které kdybychom poslouchali, mohl by svět vypadat úplně jinak. Pražská rodačka Bertha von Suttnerová zasvětila svůj život obraně humanistických idejí a aktivitám ve prospěch zachování míru – to vše ve výbušné mezinárodní atmosféře před první světovou válkou. V říjnu 2019 se na mezinárodní konferenci **Odzbrojte! détenté, diplomacie a odzbrojení v 21. století**, pořádané PragueVision – Institutem pro udržitelnou bezpečnost a World Future Council, věnovali studenti z České republiky i Německa jejímu odkazu a diskutovali o způsobech řešení konfliktů, prevenci války a zlepšení mezinárodních a odzbrojovacích strategií.

12

Minulost, současnost i budoucnost nás vrchovatě zásobují otázkami, na něž musíme dennodenně hledat odpovědi. Za nezbytnou součást demokracie považujeme vytváření příležitostí k otevřené debatě o tom, co nás se sousedem spojuje, na čem se tak úplně neshodneme a jak můžeme najít společné řešení.

Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft stellen uns vor unzählige Fragen, die uns tagtäglich Antworten abverlangen. Es gehört für uns unverzichtbar zur Demokratie dazu, Gelegenheiten für eine offene Debatte zu schaffen – darüber, was uns mit dem Nachbarn verbindet, worin wir anderer Meinung sind und wie man zu gemeinsamen Lösungen kommt.

Das Deutsche ist eine reiche Kultursprache, die zu unserer Ecke Europas gehört. – Dies ist bereits seit einigen Jahren der Leitgedanke des Multigenrefestivals **Olmützer Kultur-tage**, das von der Wissenschaftlichen Bibliothek Olmütz, der Olmützer Palacký-Universität und dem Landsmannschaftsverein Alte Heimat, Verein heimattreuer Kuhländler organisiert wird. Das Thema des fünften Jahrgangs lautete „Freiheit ohne Grenzen“ – gemeint waren damit nationale, sprachliche oder generationsbedingte Grenzen oder aber auch Grenzen, die durch Vorurteile in unseren eigenen Köpfen entstehen. Das Jahr 2019 gab zudem Anlass, sich die Jahre 1939 und 1989 in Erinnerung zu rufen. Dies bewog die Organisatoren dazu, Vergangenheit und Gegenwart durch die Frage zu verbinden, welche Bedeutung und welche Konsequenzen die Freiheit hat.

Die Benediktinerabtei im niederbayerischen Rohr ist schon seit etlichen Jahrzehnten ein wichtiger Begegnungsort für alle, die sich für das gemeinsame kulturelle Erbe von Deutschen und Tschechen interessieren. Auf Initiative des Instituts Bohemicum der Ackermann-Gemeinde und des tschechischen Partnervereins Sdružení Ackermann-Gemeinde trafen sich im April 2019 eine Woche lang Musiker, bildende Künst-

ler, Literaturinteressierte, Tanzbegeisterte und Hobby-Handwerker aller Generationen und probten, bastelten und werkten fleißig, um sich im Juli erneut zu treffen und ihre Arbeiten der Öffentlichkeit zu präsentieren. Die Atmosphäre des Rohrer Sommers färbte auch auf das nachfolgende **Deutsch-tschechische Treffen in Landshut** ab.

Von Zeit zu Zeit gibt es Menschen, dank derer die Welt ganz anders aussehen könnte, wenn wir nur auf sie hören würden. Die in Prag geborene Bertha von Suttner widmete ihr Leben humanistischen Idealen und engagierte sich für den Frieden – und das alles in der weltweit aufgeheizten Atmosphäre vor dem Ersten Weltkrieg. Auf der internationalen Konferenz **Die Waffen nieder!: Détente, Diplomatie und Abrüstung im 21. Jahrhundert**, die im Oktober 2019 vom Institut für nachhaltige Sicherheit PragueVision und vom World Future Council veranstaltet wurde, befassten sich Studierende aus Deutschland und der Tschechischen Republik mit Suttners Vermächtnis. Gemeinsam diskutierten sie über Konfliktlösungsarten, die Prävention von Kriegen, die Verbesserung der internationalen Beziehungen und Abrüstungsstrategien.

Co si o nás „ti druzí“ vlastně myslí? Nejrůznější tušení a domněnky mohou někdy ještě více prohlubovat už tak bolestné rány z minulosti. Jejich kultivovaná reflexe naopak může usnadnit proces hojení. Spolek Adalbert Stifter Verein se proto rozhodl publikovat úvahy českých spisovatelů a intelektuálů, v nichž se z nejrůznějších úhlů odráží české vnímání sudetských Němců. Kniha **Moje cesta k našim Němcům**, vydaná nakladatelstvím Lichtung Verlag, obsahuje příspěvky, jež zazněly v letech 2016 až 2018 během přednáškové řady v Mnichově.

Společnost Dům česko-německého porozumění z Jablonce nad Nisou se dlouhodobě věnuje mapování osudů Němců z Jizerských hor od roku 1945 až do současnosti. Při shromažďování historických materiálů se jí podařilo objevit vsutku podivuhodný pramen: sbírku regionálních receptů, které si předávali ve sběrném táboře v Rýnovicích vyhladovělí Němci čekající na odsun. Kuchařka **Hlad je nejlepší kuchař. Sudetoněmecké recepty z lágru** vyšla dvojjazyčně a čtenářům zprostředkuje nejenom kulinářské zážitky, ale také životní příběhy lidí, jimž za ně vděčíme.

Kříže a křížky jsou důležitou součástí naší kulturní krajiny. Snad každý z nich má svůj vlastní příběh – vypráví nejen o lidech, kteří je vztyčovali, ale i o době, v níž tito lidé žili, a o proměnách krajiny, která jim byla domovem. Zdokumentovat tyto drobné sakrální památky na Dačicku se rozhodl silný autorský kolektiv: fotografové Rudo Prekop a Martin Mlynarič, historikové Michal Stehlík a Martin Souček, archivářka Miloslava Slavíková. Jejich pečlivou a citlivou práci vydalo pod názvem **Křížky / Kreuze. Spirituální krajina Dačicka** nakladatelství Arbor vitae ve spolupráci s německými rodáky ze spolku Südmährerbund.

Was denken eigentlich „die Anderen“ von uns? Verschiedenste Annahmen und Vermutungen können mitunter die an sich schon schmerzhaften Wunden aus der Vergangenheit noch vertiefen. Eine kultivierte Reflexion hingegen kann den Heilungsprozess erleichtern. Der Adalbert Stifter Verein hat sich deshalb entschlossen, einen Sammelband mit Gedanken tschechischer Schriftsteller und Intellektueller zu publizieren, der unterschiedlichste Facetten der tschechischen Sicht auf Sudetendeutsche zeigt. Das im Lichtung Verlag erschienene Buch **Mein Weg zu unseren Deutschen** enthält Beiträge einer Vorlesungsreihe in München in den Jahren 2016 bis 2018.

Das Haus der deutsch-tschechischen Verständigung in Jablonec nad Nisou befasst sich schon seit Langem damit, Schicksale von Deutschen aus dem Isergebirge in der Zeit von 1945 bis in die Gegenwart zu dokumentieren. Beim Zusammentragen historischer Materialien ist es auf eine wirklich erstaunliche Quelle gestoßen: eine Sammlung regionaler Rezepte, die hungrige, im Sammellager Rýnovice auf ihre Abschiebung wartende Deutsche untereinander ausgetauscht haben. Das in einer zweisprachigen Version erschienene Kochbuch **Hunger ist der beste Koch. Sudetendeutsche Rezepte aus dem Lager** vermittelt den Lesern nicht nur kulinarische Erlebnisse, sondern auch die Lebensgeschichten der Menschen, denen wir diese verdanken.

Größere und kleinere Kreuze sind aus unserer Kulturlandschaft nicht wegzudenken. Und wohl jedes davon hat seine eigene Geschichte – es erzählt nicht nur von den Menschen, die es aufgestellt haben, sondern auch von der Zeit, in der sie lebten, und den Verwandlungen der Landschaft, in der sie beheimatet waren. Ein umfangreiches Autorenkollektiv, bestehend aus den Fotografen Rudo Prekop und Martin Mlynarič, den Historikern Michal Stehlík und Martin Souček und der Archivarin Miloslava Slavíková, hat sich entschlossen, diese kleinen sakralen Denkmäler in der Region um Dačice zu dokumentieren. Ihre sorgfältig und sensibel formulierten Texte sind unter dem Titel **Křížky / Kreuze. Die spirituelle Landschaft der Region Dačicko** in Kooperation mit dem Südmährerbund im Verlag Arbor vitae erschienen.

Má-li mít poznávání toho druhého hodnotu, nemůže být povrchní. Rádi pomáháme na svět knihám, které přibližují myšlenkový svět sousedů a dlouhodobě tak přispívají k hlubšímu porozumění mezi Čechy a Němci.

Soll das gegenseitige Kennenlernen Sinn haben, dann darf es nicht oberflächlich sein. Gern fördern wir die Entstehung von Büchern, die Einblick in die Gedankenwelt unserer Nachbarn bieten und damit langfristig zu einem tieferen Verständnis zwischen Deutschen und Tschechen beitragen.

Publikace Publikation

14

Z kostela stáje a jatka. Takový osud potkal kostel Narození Panny Marie v Cetvinách, významnou kulturní památkou a doklad vyspělosti gotického stavitelství na bývalém rožmberském panství. Kostel je také bezmála tím jediným, co zbylo ze zaniklého městečka v kdysi přísně střeženém pohraničním pásmu podél železné opony. Leží v těsné blízkosti oblíbené cyklostezky a každý, kdo pravidelně projíždí okolo, může žasnout nad jeho proměnou. V roce 1989 byla tato ušlechtilá stavba s unikátní středověkou výmalbou v naprosto dezolátním stavu. Díky obdivuhodnému nasazení Římskokatolické farnosti Dolní Dvořiště, rodáků ze spolku Glaube und Heimat, žijících v Německu i Rakousku, a mnoha dalších lidí dobré vůle se podařilo vrátit jí zpět její důstojnost. Fond budoucnosti tento mimořádný projekt podpořil opakovaně. **Dokončení rekonstrukce kostela Narození Panny Marie v Cetvinách** je plánováno na rok 2020.

Dominantou severomoravského Kunína je kostel Povýšení svatého Kříže, monumentální empírová stavba s novorománskou úpravou. Nachází se v těsné blízkosti barokního zámku a spolu s ním je strážcem paměti původní německé obce. Avšak nejen to. Obě památky jsou také živým místem setkávání a spolupráce bývalých a současných obyvatel. Ta je vskutku pozoruhodná svou intenzitou, nápaditostí, vřelostí a také štedrostí. **Obnova fasády průčelí kostela Povýšení sv. Kříže v Kuníně** byla iniciována Římskokatolickou farností Kunín a spolkem Heimatgemeinde Kunewald a určitě přispěje k tomu, aby chrám – symbol úspěšné spolupráce – znova zářil do kraje.

Obnova památek Renovieren Baudenkmäler

Česko-německé kulturní dějiny se neodehrávají pouze ve světě idejí, ale mají i své naprosto reálné fyzické kontury. Zvláště krajina českého a moravského pohraničí je poseta řadou staveb, které to dokládají. Obnova památek pro nás symbolizuje respekt k tomu, co bylo před námi, a touhu zachovat to i těm, kdo přijdou po nás.

Aus Kirchen wurden Ställe und Schlachthöfe. Dieses Schicksal widerfuhr auch der Mariä-Geburt-Kirche in Cetviny (Zettwing), einem bedeutenden Kulturdenkmal, das belegt, wie hochentwickelt die gotische Baukunst auf dem Herrschaftsgut der Adelsfamilie Rosenberg war. Die Kirche ist zudem fast das Einzige, was von dem verschwundenen Städtchen in der einst streng bewachten Grenzzone am Eisernen Vorhang übrigblieb. Sie befindet sich in unmittelbarer Nähe eines beliebten Radwegs und jeder, der hier regelmäßig vorbeifährt, kann ihre Verwandlung bestaunen. 1989 war dieses edle Bauwerk mit seinen einzigartigen mittelalterlichen Malereien in einem völlig desolaten Zustand. Dank des bewundernswerten Engagements der Römisch-katholischen Pfarrei Dolní Dvořiště, der in Deutschland und Österreich lebenden Landsleute vom Verein Glaube und Heimat wie auch vieler weiterer wohlwollender Menschen ist es gelungen, der Kirche ihre Würde zurückzugeben. Der Zukunftsfonds hat dieses außergewöhnliche Projekt mehrmals gefördert. Die **Fertigstellung der Renovierungsarbeiten an der Mariä-Geburt-Kirche in Cetviny** ist für das Jahr 2020 geplant.

Die wichtigste Sehenswürdigkeit im nordmährischen Kunín (Kunewald) ist die Kreuzerhöhungskirche, ein monumentaler Empire-Bau mit neoromanischem Exterieur. Sie befindet sich in unmittelbarer Nähe eines Barockschlosses und bewahrt zusammen mit diesem das Andenken der ursprünglich deutschen Gemeinde. Aber nicht nur das. Beide Baudenkmäler sind auch lebendige Orte der Begegnung und Zusammenarbeit zwischen ehemaligen und heutigen Einwohnern. Und diese Zusammenarbeit ist wirklich bemerkenswert intensiv, vielfältig, herzlich und großzügig. Die **Erneuerung der Fassade an der Stirnseite der Kreuzerhöhungskirche in Kunín** wurde von der Römisch-katholischen Pfarrei Kunín und dem Verein Heimatgemeinde Kunewald initiiert und trägt gewiss auch dazu bei, dass die Kirche – ein Symbol dieser erfolgreichen Zusammenarbeit – die Landschaft erneut mit ihrem Glanz belebt.

Die deutsch-tschechische Kulturgeschichte spielt sich nicht nur in einer Ideenwelt ab, sie hat auch ganz reale physische Konturen. Die Landschaft der tschechischen Grenzregion mit ihren zahlreichen Bauwerken belegt dies in besonderem Maße. Die Renovierung von Baudenkmälern ist für uns Ausdruck des Respekts gegenüber dem, was vor uns war und des Wunsches, es für die nachfolgenden Generationen zu bewahren.

Známe to všichni: není nad osobní kontakt a možnost promluvit si s blízkými lidmi o věcech, které naplňují náš život. Partnerství obcí a zájmových sdružení z České republiky a Německa jsou pro nás velmi cenná – vytvářejí podmínky, aby se občané obou zemí mohli svobodně setkávat a mluvit spolu o tom, co je zajímavé.

Wir kennen das alle: Nichts geht über den persönlichen Kontakt und die Möglichkeit, mit nahestehenden Menschen über die Dinge zu sprechen, die unser Leben ausmachen. Partnerschaften zwischen deutschen und tschechischen Gemeinden und Bürgervereinen sind für uns etwas sehr Wertvolles: Sie schaffen die Voraussetzungen dafür, dass sich Bürger aus beiden Ländern frei begegnen und sich über das austauschen können, was sie interessiert.

Partnerství obcí a zájmových sdružení Partnerstädte Gemeinden Bürgervereine

18

Zvlněnou krajinu v Oberes Isertal v Horním Bavorsku rozezvuchely na přelomu května a června 2019 struny. Nebylo by to nic zvláštního – zdejší údolí je světově proslulé výrobou houslí. K místním muzikantům se však na prvním ročníku festivalu **Strunných ulic (Saitenstraßen)** přidali také hudebníci ze Slovácka a svými cimbály dotvořili souzvuk, který se vznášel nad krajinou. V místním Muzeu výroby houslí se zájemci navíc mohli dozvědět, čím je specifické tradiční houslařství na jižní Moravě. Za tímto zvučným projektem stál spolek Saitenstraßen a Národní ústav lidové kultury ve Strážnici.

V polovině srpna 2019 se na česko-saské hranici uskutečnily již **25. společné hraniční slavnosti Luby – Erlbach**. Nápad vznikl kdysi dávno v hlavách starostů obcí, kteří chtěli obnovit přirozený kontakt, přefatý železnou oponou, a postupně se vyvinul v oblíbenou a hojně navštěvovanou každoroční událost. Dvoudenní slavnosti jsou místem řady dílčích setkání, na něž pak v průběhu roku navazují společné akce sportovních oddílů, škol, hasičů nebo členů místních zastupitelstev.

Mnichovo Hradiště a hesenský Erzhausen jsou partnerskými městy již od roku 1997. Poté, co města společně oslavila dvacáté jubileum svého partnerství, dostala jejich spolupráce nový „švunk“ – spolupracovat totiž začaly také místní školy: Základní škola Mnichovo Hradiště a Hessenwaldschule. V roce 2018 se vydala skupinka českých žáků do Německa – a my je podpořili v programu Začínáme! Akce se zdařila, a touha znovu se potkat byla zaseta. V září 2019 si proto na německé straně řekli: **Setkejme se na sousedské slavnosti!** a vypravili se do České republiky. Toto datum vstoupí do kronik: bylo to poprvé, kdy žáci z Erzhausenu navštívili partnerské město.

Die hügelige Landschaft des Oberen Isertals in Oberbayern war Ende Mai/Anfang Juni 2019 mit Saitenklänge erfüllt. Das wäre an sich nichts Besonderes – das Tal ist weltberühmt für den Geigenbau. Im ersten Jahrgang des Festivals **Saitenstraßen** gesellten sich zu den einheimischen Musikern jedoch auch Gäste aus der Mährischen Slowakei und vollendeten mit ihren Cymbalen die über der Landschaft schwebenden Akkorde. Im örtlichen Geigenbaumuseum konnten Interessierte zudem erfahren, worin die Spezifika der Geigenbauertradition Südmährens bestehen. Initiatoren dieses Klangprojekts waren der Verein Saitenstraßen und das Nationalinstitut für Folklore Strážnice.

Mitte August 2019 fand in der tschechisch-sächsischen Grenzregion bereits das **25. gemeinsame Grenzfest Luby – Erlbach** statt. Die Idee dazu entstand vor langer Zeit in den Köpfen der Bürgermeister beider Gemeinden, die den natürlichen, vom Eisernen Vorhang gewaltsam durchtrennten Kontakt erneuern wollten, und entwickelte sich allmählich zu einem beliebten und gutbesuchten jährlichen Event. Während des zweitägigen Fests finden zahlreiche Einzeltreffen statt, auf die dann während des Jahres gemeinsame Veranstaltungen von Sportclubs, Schulen, Feuerwehreinheiten und Gemeindevertretern folgen.

Das mittelböhmisches Mnichovo Hradiště und das hessische Erzhausen sind schon seit 1997 Partnerstädte. Nachdem die Städte gemeinsam ihr zwanzigjähriges Partnerschaftsjubiläum gefeiert haben, bekam ihre Zusammenarbeit neuen Schwung – jetzt arbeiten nämlich auch die hiesigen Schulen – die Grundschule Mnichovo Hradiště und die Hessenwaldschule – zusammen. 2018 begab sich eine Gruppe tschechischer Schüler nach Deutschland – und wurde von uns im Programm „Auf geht's!“ gefördert. Die Aktion war erfolgreich und der Wunsch, sich wieder zu treffen, geboren. Im September 2019 sagte man sich daher auf deutscher Seite: **Treffen wir uns auf dem Nachbarschaftsfest!** und machte sich auf den Weg nach Tschechien. Dieses Datum wird in die Chroniken eingehen: Es war nämlich das erste Mal, dass Schüler aus Erzhausen ihre Partnerstadt besuchten.

DÍKY NÁM SE STALO / DAS WURDE DANK UNSERER UNTERSTÜTZUNG UMGESETZT

Sociální projekty a podpora menšin Sozialprojekte für Minderheiten

Spolek Němců a přátel německé kultury, nejstarší organizace německé menšiny v České republice, oslavil 50. výročí své existence. Při této příležitosti se uskutečnilo v červnu 2019 v pražském Strahovském klášteře **Slavnostní výroční setkání**, kam přijeli také hosté z All-Eghalanda Gmoi Rawetz neboli All-Egerländer Gemeinde z Marktredwitz. Členové spolku i jejich hosté měli možnost se setkat, bilancovat, hodnotit a plánovat do budoucna, ale také popovídat si v dříve zcela běžném, dnes již unikátním chebském nářečí.

Mezinárodní fotbalový turnaj a herní slavnost pro handicapované je již stálou hvězdou fotbalového nebe. Sportovní Weiding a TJ Jiskra Domažlice jej společně připravují pro lidi s postižením z české i německé strany hranice. Turnaj se koná na sportovním hřišti ve Weidingu a v roce 2019 se do něj zapojilo 26 týmů s 306 handicapovanými hráči. Vedle sportovního ducha zde panuje pohodová atmosféra, a dokonce i sami organizátoři jsou každoročně znova a znova překvapeni, jak dobře si účastníci bez ohledu na odlišný jazyk rozumějí.

Sousedské setkávání musí být pro všechny. Proto podporujeme zapojování znevýhodněných skupin občanů do aktivit česko-německého porozumění. Ceníme si také etnické pestrosti, která po staletí charakterizovala české země, a snažíme přispívat k jejímu zachování.

Der Verein der Deutschen und der Freunde deutscher Kultur, die älteste Organisation der deutschen Minderheit in der Tschechischen Republik, hat unlängst ihr 50-jähriges Bestehen gefeiert. Aus diesem Anlass fand im Juni 2019 im Kloster Prag-Strahov ein **Feierliches Jubiläumstreffen** statt, zu dem auch Gäste aus der All-Eghalanda Gmoi Rawetz – der All-Egerländer Gemeinde in Marktredwitz – anreisten. Die Vereinsmitglieder und ihre Gäste hatten dabei nicht nur Gelegenheit, sich zu treffen, Bilanz zu ziehen, auszuwerten und Zukunftspläne zu schmieden – sie konnten sich auch in ihrem früher ganz alltäglichen, heute aber schon einzigartigen Egerländer Dialekt unterhalten.

Das **Internationale Fußballturnier und Spielefest für behinderte Menschen** ist bereits ein Fixstern am Fußballhimmel. Es wird vom Sportverein Weiding und dem Fußballclub TJ Jiskra Domažlice für Menschen mit Behinderung auf beiden Seiten der Grenze organisiert. Das Turnier findet auf einem Sportplatz in Weiding statt und 2019 nahmen 26 Teams mit 306 Spielern daran teil. Neben sportlichem Esprit herrscht hier eine behagliche Atmosphäre, und selbst die Organisatoren sind Jahr für Jahr aufs Neue überrascht, wie gut sich die Teilnehmer trotz unterschiedlicher Sprachen verstehen.

21

Nachbarschaftliche Begegnungen sollten für alle offen sein. Daher fördern wir die Einbeziehung benachteiligter Gruppen in Aktivitäten der deutsch-tschechischen Verständigung. Außerdem liegt uns die ethnische Vielfalt am Herzen, die jahrhundertlang charakteristisch für die böhmischen Länder war. Wir bemühen uns, sie zu erhalten.

Stipendia

**V roce 2019 jsme podpořili tyto stipendistky a stipendisty:
Im Jahr 2019 haben wir folgende Stipendiatinnen und Stipendiaten gefördert:**

BAKALÁŘSKÉ STUDIUM / BACHELORSTUDIUM

Jan Sládek

Srovnání česko-německé slovní zásoby ve vysokoškolském prostředí s důrazem na identifikaci „falešných přátel“

Vergleich des deutsch-tschechischen Wortschatzes mit Akzentuierung der „falschen Freunde“

Univerzita Karlova → Universität Leipzig

Pavla Šimečková

Vícejazyčné identity v Německu a ČR na příkladu vybraných biografí v Hamburku a Českých Budějovicích

Mehrsprachige Identitäten in Deutschland und der Tschechischen Republik anhand ausgewählter Biografien aus Hamburg und Budweis

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích → Universität Hamburg

MAGISTERSKÉ STUDIUM / MAGISTERSTUDIUM

Kateřina Bártková

Sen a snění v 80. a 90. letech na česko-německém literárním poli

Traum und Träumen in den 1980er und 1990er Jahren auf dem deutsch-tschechischen literarischen Feld

Univerzita Karlova → Universität Bremen

Franziska Gotthard

Právo a politická filosofie v ČR

Recht und politische Philosophie in Tschechien

Universität Passau → Univerzita Karlova

Mirjam Kreisel

Vzpomínková kultura na příkladu vyhnání Němců z Čech a Moravy

Gelebte Erinnerungskultur am Beispiel der Zwangsaussiedlung der Deutschen aus Böhmen und Mähren

Universität Leipzig → Univerzita Karlova

Každoročně umožňujeme osmi českým a německým studujícím, aby se na jeden až dva semestry vydali do sousední země a během studijního pobytu se věnovali práci na tématu, které s touto zemí souvisí.

Alljährlich ermöglichen wir acht deutschen und tschechischen Studierenden einen ein- oder zweisemestrigen Auslandsaufenthalt, bei dem sie sich einem Thema mit Bezug zum Nachbarland widmen.

Philipp Mangels

Setkání a transfery v německé a československé punkové subkultuře

Begegnungen und Transfers in der deutschen und tschechoslowakischen Punk-Subkultur

Georg-August-Universität Göttingen → Univerzita Karlova

Miroslava Surá

Vytvoření dětské knihy s česko-německými pohádkami
Herstellung eines Kinderbuchs mit deutsch-tschechischen Märchen

Západočeská univerzita v Plzni → Burg Giebichenstein
Kunsthochschule Halle

Je pro nás důležité podpořit co nejpestřejší škálu témat, studijních oborů i míst, odkud a kam stipendistky a stipendisté vyjedou. V roce 2019 se nám tento cíl podařilo naplnit vrchovatě: témata sahala od historie, přes literární vědu, právo, sociologii až po umělecké zpracování knihy, studenti cestovali od Göttingenu přes České Budějovice, Halle, Prahu a Lipsko až do Hamburku, podpořili jsme studentky a studenty, kteří byli na začátku svého studia i ve fázi dokončování disertační práce. Po dlouhé době jsme také měli vyvážený počet českých a německých stipendistek a stipendistů.

Wichtig ist uns dabei, dass die Bandbreite der Themen und Studienfächer wie auch der Heimat- und Gastuniversitäten möglichst breit ist. 2019 ist uns das besonders gut gelungen: Die Themen und Studienfächer reichten von Geschichte über Literaturwissenschaft, Recht und Soziologie bis hin zur künstlerischen Gestaltung eines Buches. Die Studierenden kamen aus Göttingen, České Budějovice, Halle, Prag, Leipzig und Hamburg. Einige standen ganz am Anfang ihres Studiums, andere in der Abschlussphase ihrer Dissertation. Und nach langer Zeit war auch die Zahl deutscher und tschechischer Stipendiatinnen und Stipendiaten wieder ausgewogen.

DOKTORSKÉ STUDIUM / DOKTORSTUDIUM

Anja Decker

Setkání se změnou. Každodenní aranžmá na západočeském venkově na pomezí mezi genderem a sociálním prostředím
Dem Wandel begegnen, den Wandel verhandeln. Alltagsarrangements im ländlichen Westböhmen an der Schnittstelle von Geschlecht und sozialem Milieu

Ludwig-Maximilians-Universität München → Západočeská univerzita v Plzni

Naše setkání a diskuze Unsere Treffen und Diskussionen

Kromě podpory dvojstranných projektů, s nimiž se na nás obrazejí zájemci o přeshraniční spolupráci, hledáme i jiné cesty, jak oslovit širší veřejnost a propojit současné i budoucí aktéry česko-německé výměny. V roce 2018 jsme na Mánesově mostě v samotném centru Prahy uspořádali pouliční slavnost Most 20.0, která představila nejen 20 let fondu, ale i dvě desetiletí synergie mezi českou a německou občanskou společností. Rok na to jsme širší a pestrost sousedských vztahů prezentovali v regionech, kde je česko-německé setkávání denní realitou: v Sasku a západních Čechách.

Fond budoucnosti na Lipském knižním veletrhu 21.–24. března 2019

Když se na jaře otevřely brány **Lipského knižního veletrhu**, nemohli jsme u toho chybět – Česko-německý fond budoucnosti se stal jedním z hlavních partnerů prezentace České republiky jako hostující země na této prestižní akci. Naše podpora česko-německé literární výměny začala již rok před samotným veletrhem – prostřednictvím speciální výzvy jsme umožnili německým nakladatelům a kulturním institucím, aby se více zaměřili na vydávání a popularizaci současné české literární tvorby, a německé univerzity jsme povzbudili k intenzivnější podpoře výuky bohemistiky.

Program samotného veletrhu jsme obohatili představením unikátního dvojjazyčného vydání souborného díla Vladimíra Holana, jednoho z největších českých básníků 20. století, která se konala v Bachově archivu za účasti hlavního hybatele rozsáhlého edičního podniku, profesora Urse Heftricha, a dále překladatelky Věry Koubové a vynikajícího pianisty Gileada Mishoryho. Naši ředitelé, Petra Ernstberger a Tomáš Jelínek, diskutovali na pódiu veletržní haly se spisovatelem Jaroslavem Rudišem v debatě „Z jiného úhlu pohledu. Němci a Češi

mezi slovy, obrazy a aktivní občanství“ na téma, jaká je na obou stranách hranice chuť zapojit se do spolupráce v občanské společnosti a angažovat se v česko-německých vztazích jako takových. V neposlední řadě se u našeho infostánku návštěvníci veletrhu mohli dozvědět něco více o činnosti Fondu budoucnosti a možnostech podpory.

24

Sousedská slavnost dasFest v Plzni, 25. května 2019

Toho dne se plzeňský Sadový okruh proměnil v centrum česko-německého sousedství – konala se zde naše **Česko-německá sousedská slavnost dasFest**. Hosté z Česka i Německa se mohli těšit na den plný hudby, divadla, inspirativních setkání i specialit české a německé kuchyně. Na pořadu byly především nejrůznější aktivity pro všechny věkové skupiny ve stylu pouličních festivalů neboli „štrásnfestů“, které navodily atmosféru ulic a náměstí německých měst. Konaly se tvůrčí dílny pro děti i dospělé, diskuse o politice i historii, divadelní a taneční představení, k vidění byly názorné ukázky desítek česko-německých projektů. Plzeňská slavnost ukázala, že česko-německé vztahy nejsou třicet let po pádu železné opony ani monotematické ani nudné, ale naopak otevřené živým debatám, plné nápadů a kreativity. O skvělý hudební doprovod se postarala například Alice Francis („Miss Flaperty“) z Německa nebo čím dál populárnější česká kapela Mydy Rabycad. Plzeň zažila také jeden historický primát: první Česko-německý šampionát ve válení balíků slámy, inspirovaný slavností v berlínském Rixdorfu – osadě kdysi zalo-

žené českými uprchlíky před náboženským pronásledováním. Nabitý program slavnosti přilákal kolem 7 000 návštěvníků.

Informační a síťovací setkání

Zájemcům o realizaci česko-německých projektů často nechybí nápady a chuť se zapojit, ale postrádají jednu „maličkost“: nevědí o sobě navzájem. O potenciálu síťovacích setkání jsme se přesvědčili již u příležitosti Česko-německého kulturního jara 2017 a znovu pak během našeho jubilejního roku 2018, kdy jsme uspořádali setkání tohoto typu před slavností na Mánesově mostě. Pod dojmem příznivých reakcí účastníků jsme tento projektový formát spojili i s výše zmíněnými akcemi v Lipsku a Plzni, přičemž v druhém případě jsme se zaměřili hlavně na učitele a pedagogické pracovníky. Obě **informační a síťovací setkání pro zájemce o česko-německou spolupráci** zaznamenala velký ohlas a každého z nich se zúčastnilo okolo sedmdesáti osob.

Naše setkání Unsere Treffen und Diskussionen

Neben der Förderung bilateraler Projekte, mit denen sich Menschen an uns wenden, die an grenzübergreifender Zusammenarbeit interessiert sind, suchen wir auch nach anderen Wegen, um die breite Öffentlichkeit anzusprechen und potenzielle künftige Akteure des deutsch-tschechischen Austauschs einzubeziehen. 2018 haben wir auf der Mánes-Brücke im Herzen Prags das Straßenfest „Brücke 20.0“ veranstaltet, das nicht nur die 20-jährige Tätigkeit des Fonds vorstellen sollte, sondern auch zwei Jahrzehnte Synergie zwischen den Zivilgesellschaften beider Länder. Ein Jahr später haben wir die Breite und Vielseitigkeit der nachbarschaftlichen Beziehungen in zwei Regionen präsentiert, in denen deutsch-tschechische Begegnungen Alltagsrealität sind: in Westböhmen und in Sachsen.

26

Leipziger Buchmesse, 21.–24. 3. 2019

Als im Frühjahr die **Leipziger Buchmesse** ihre Pforten öffnete, durften wir dort nicht fehlen: Der Deutsch-Tschechische Zukunftsfonds war nämlich einer der zentralen Partner für die Präsentation der Tschechischen Republik als Gastland auf dieser renommierten Veranstaltung. Bereits ein Jahr zuvor hatten wir mit der Förderung des deutsch-tschechischen Literaturausbaus begonnen: Mittels einer Sonderausschreibung haben wir deutschen Verlegern und Kultureinrichtungen ermöglicht, sich in stärkerem Maße der Herausgabe und Verbreitung tschechischer Gegenwartsliteratur zu widmen, und deutsche Universitäten zu einer intensiveren Unterstützung der Bohemistik ermuntert.

Das eigentliche Messeprogramm haben wir durch die Präsentation einer einzigartigen zweisprachigen Gesamtausgabe der Werke **Vladimír Holans** bereichert, eines der größten tschechischen Dichter des 20. Jahrhunderts. Die Vorstellung fand in Anwesenheit des Hauptinitiators dieses umfangreichen Editionsprojekts, Professor Urs Heftrich, und der Übersetzerin **Věra Koubová** sowie unter Mitwirkung des weltbekannten Pianisten **Gilead Mishory** im Leipziger Bach-Archiv statt. Weiter diskutierten unsere Geschäftsführer **Petra Ernstberger** und **Tomáš Jelínek** auf dem Podium der Messehalle mit dem Schriftsteller **Jaroslav Rudiš** unter dem Motto „Blickwechsel. Deutsche und Tschechen zwischen Worten, Bildern und zivilgesellschaftlichem Engagement“ darüber, welches Interesse in beiden Ländern an zivilgesellschaftlichem Engagement, insbesondere im deutsch-tschechischen Bereich besteht. Wer mehr über die Tätigkeit des Zukunftsfonds und über unsere Fördermöglichkeiten wissen wollte, konnte uns zudem an unserem Infostand besuchen.

Nachbarschaftsfeier „dasFest“, 25. Mai 2019 in Pilsen

An diesem Tag wurde der Pilsener Parkring zum Zentrum der deutsch-tschechischen Nachbarschaft – hier fand nämlich unsere **deutsch-tschechische Nachbarschaftsfeier „dasFest“** statt. Gäste aus beiden Ländern konnten sich auf einen Tag voller Musik und Theater, auf inspirierende Begegnungen wie auch auf Spezialitäten der deutschen und tschechischen Küche freuen. Auf dem Programm standen Aktivitäten für alle Altersgruppen, unter anderem im Stil verschiedener Straßenseite, die im Pilsener Stadtzentrum die Atmosphäre deutscher Straßen und Plätze entstehen ließen. Es fanden Kreativ-Workshops für Kinder und Erwachsene, Diskussionen über Politik

und Geschichte, Theater- und Tanzvorstellungen wie auch anschauliche Präsentationen mehrerer deutsch-tschechischer Projekte statt. Das Fest hat gezeigt, dass die deutsch-tschechischen Beziehungen dreißig Jahre nach dem Fall des Eisernen Vorhangs weder monothematisch noch langweilig, sondern offen für lebendige Debatten, phantasievoll und kreativ sind. Für hochkarätige musikalische Begleitung sorgten zum Beispiel die in Deutschland lebende Sängerin **Alice Francis** („Miss Flapperty“) oder die immer populärer werdende tschechische Band **Mydy Rabycad**. Pilsen erlebte an diesem Tag zudem eine historische Premiere: die ersten Deutsch-tschechischen Meisterschaften im Strohbällenrollen, inspiriert von einem ähnlichen Wettbewerb im Berliner Stadtteil Rixdorf, der einst als Siedlung böhmischer Glaubensflüchtlinge gegründet wurde. Das vielfältige Programm des Festes lockte ca. 7 000 Besucher an.

Vernetzungstreffen

Denjenigen, die deutsch-tschechische Projekte umsetzen möchten, fehlt es oft nicht an Elan und Ideen, sondern an einer einzigen „Kleinigkeit“: Sie wissen nichts voneinander. Vom Potenzial sogenannter Vernetzungstreffen konnten wir uns schon anlässlich des Deutsch-tschechischen Kulturfrühlings 2017 wie auch im Jahr 2018 überzeugen, als wir vor unserem Jubiläumfest auf der Mánes-Brücke ein solches Treffen veranstalteten. Unter dem Eindruck des positiven Feedbacks der Teilnehmer haben wir auch die oben genannten Veranstaltungen in Leipzig und Pilsen mit diesem Format kombiniert, wobei wir uns in letzterem Falle vor allem an Lehrer und pädagogische Mitarbeiter richteten. Beide **Informations- und Vernetzungstreffen für Personen, die an einer deutsch-tschechischen Zusammenarbeit interessiert sind**, stießen auf große Resonanz und an beiden nahmen um die siebzig Interessenten teil.

Sousedství je,

když...

dasFest, Plzeň 25. 5. 2019

Nachbarschaft

heißt...

Plzeňská slavnost **dasFest** byla jako česko-německý svět v malém. Stejně jako projektové iniciativy, kterým pomáháme prostřednictvím naší nadační podpory, zrcadlila různé odstíny **sousedství mezi Čechy a Němci** – a tím také základní stavební kameny našeho poslání.

Die Pilsener Nachbarschaftsfeier **dasFest** war wie ein deutsch-tschechisches Universum im Kleinen. Neben Projektinitiativen, die wir mit unserer Förderung unterstützen, beleuchtete sie verschiedene Facetten der **deutsch-tschechischen Nachbarschaft** – und damit die Grundbausteine unserer Mission.

dasFest, Plzeň 25. 5. 2019 Česko-německé setkávání / Deutsch-tschechische Begegnungen

dasFest, Plzeň 25. 5. 2019

*Sousedství můžeme reflektovat a vést o něm zapálené debaty nebo je spontánně prožívat při společných aktivitách, které nás obohacují a posouvají v životě dál. **Každoročně podporujeme stovky česko-německých setkání** – pomáhají budovat síť důvěry a působí blahodárně na mikroklima přeshraničních vztahů.*

*Nachbarschaft kann man reflektieren, eifrig diskutieren oder bei gemeinsamen Aktivitäten spontan erleben. Diese bereichern uns und geben unserem Leben neuen Schwung. **Wir fördern alljährlich hunderte deutsch-tschechische Begegnungen**, die mithelfen, ein Netz des Vertrauens aufzubauen und sich wohltuend auf das Mikroklima der deutsch-tschechischen Beziehungen auswirken.*

dasFest, Plzeň 25. 5. 2019 **Oboustranná umělecká inspirace / Beiderseitige künstlerische Inspiration**

*Od klasiky a „staré hudby“ přes jazz a rock až po folklorní muziku nebo například alchymii elektro swingu – platí, že **hudba je přirozeným jazykem česko-německého sousedství** a společné hudební projekty patří dlouhodobě k těm nejoblíbenějším. I v jiných uměleckých oborech ale **proudí inspirace oběma směry a naplno**. Jedním z aktuálních trendů je i spolupráce v oblasti nového cirkusu.*

*Ob Klassik und „Alte Musik“, Jazz und Rock, Folklore oder die bezaubernde Magie des Electroswing – **Musik ist eine natürliche Sprache der deutsch-tschechischen Nachbarschaft** und gemeinsame Musikprojekte sind schon lange besonders beliebt. Die **beiderseitige Inspiration floriert** jedoch auch in anderen künstlerischen Genres. Ein aktueller Trend ist die Zusammenarbeit im Bereich Neuer Zirkus.*

foto Čestmír Jíra

foto Čestmír Jíra

foto Ivan Svoboda

foto Čestmír Jíra

Bouřlivý rozvoj česko-německé spolupráce jde v posledních třech dekádách ruku v ruce s renesancí spolkového života a občanské společnosti. **Projektovými partnery** českých neziskových organizací jsou často **sousedé z Bavorska a Saska**, ale předivo vzájemných kontaktů sahá hluboko do vnitrozemí obou zemí – své o tom vědí nejen sportovci, hasiči, ekologové či ochránci památek, ale například i spolky pečující o vzpomínkové dědictví pamětníků totalitních režimů.

Die dynamische Entwicklung der deutsch-tschechischen Zusammenarbeit geht in den letzten drei Jahrzehnten mit einer Renaissance des Vereinslebens und der Zivilgesellschaft einher. **Projektpartner** tschechischer gemeinnütziger Organisationen sind oft **Nachbarn aus Bayern und Sachsen**. Das Kontaktgeflecht reicht jedoch weit ins Innere beider Länder hinein. Davon wissen nicht nur Sportler, Feuerwehrleute, Umwelt- und Denkmalschützer zu berichten, sondern z. B. auch Vereine, die sich mit Erinnerungen von Zeitzeugen totalitärer Regime befassen.

Stejně jako není lidské společenství jen shluk solitérů, nejsou lidská sídla jen seskupení budov. Jak **smysluplně oživit veřejný prostor** velkých metropolí i menších měst, jak **propojit místní lidi i návštěvníky odjinud**, jak **navodit přátelskou atmosféru sousedského setkávání** – to vše ukazují příklady „štrásnfestů“ v Berlíně, Drážďanech či v Brémách. Inspirovat už se jimi nechali i na české straně Krušných hor.

Die menschliche Gesellschaft ist nicht nur eine Ansammlung von Individuen und menschliche Siedlungen sind weit mehr als bloße Gebäudegruppen. Wie man in großen und kleineren Städten **sinnvoll den öffentlichen Raum beleben**, **Einheimische mit Besuchern in Kontakt bringen** oder **bei Nachbarschaftstreffen für gute Atmosphäre sorgen** kann, zeigen z. B. die Straßenfeste aus Berlin, Dresden und Bremen. Und auch auf der tschechischen Seite des Erzgebirges ließ man sich davon schon inspirieren.

foto Matěj Hošek

foto Čestmír Jíra

foto Čestmír Jíra

dasFest, Plzeň 25. 5. 2019 Sousedství pro všechny smysly / Nachbarschaft mit allen Sinnen

Prožitek susedství nevychází jen z rozumového poznání – nedotýká-li se všech smyslů, nemůže být nikdy úplný. Chutě a vůně působí na nejhlubší vrstvy našeho vnímání a v nejednom případě nás **inspirují k dalšímu poznávání susední země a její – nejen kulinární – rozmanitosti.**

Erlebte Nachbarschaft basiert nicht nur auf rationaler Erkenntnis. Spricht sie nicht alle Sinne an, dann fehlt etwas. Geschmack und Geruch wirken auf die tiefsten Schichten unserer Wahrnehmung. Sie **inspirieren dazu, das Nachbarland und seine Vielfalt noch intensiver kennenzulernen – und dies nicht nur kulinarisch.**

foto Matěj Hošek

foto Čestmír Jira

dasFest, Plzeň 25. 5. 2019 Spolu a smysluplně / Gemeinsam Freizeit gestalten

foto Ivan Svoboda

foto Ivan Svoboda

foto Matěj Hošek

foto Čestmír Jira

dasFest, Plzeň 25. 5. 2019

foto Čestmír Jira

*Volný čas nejraději trávíme s přáteli – s lidmi, které máme rádi a ke kterým máme důvěru. Ve výčtu úspěchů, jichž se v česko-německých vztazích podařilo dosáhnout po roce 1989, by nemělo zapadnout, že **Češi a Němci se spolu jako dobří sousedé už zase chtějí a umějí bavit.***

foto Ivan Svoboda

foto Čestmír Jira

*Unsere Freizeit verbringen wir am liebsten mit Freunden – mit Menschen, die wir mögen und denen wir vertrauen. Zur Erfolgsgeschichte der deutsch-tschechischen Beziehungen nach 1989 gehört daher auch: **Deutsche und Tschechen wollen und können wieder miteinander reden, Zeit verbringen und gemeinsam Spaß haben.***

50

Česko-německá novinářská cena Deutsch-tschechische Journalistenpreis

Česko-německou novinářskou cenou chce fond podpořit novinářky a novináře, kteří si v době rostoucího populismu a stále emotivnější komunikace ve veřejném prostoru zachovávají zdravý, analytický a citlivý pohled – novináře a novinářky, kteří z nejrůznějších úhlů zobrazují každodenní realitu obou společností a nezpravují pouze o krizích, katastrofách a výročích.

V roce 2019 vypsala fond čtvrtý ročník této ceny, a to opět ve spolupráci s novinářskými svazy obou zemí – Německým novinářským svazem (DJV) a Syndikátem novinářů ČR.

Celkem 78 přihlášených soutěžních příspěvků reflektovalo například nástup listopadové revoluce 1989 v Lipsku, začátek německé okupace Československa v roce 1939 nebo českou literaturu na pozadí hostování České republiky na Lipském knižním veletrhu.

Udělení cen proběhlo v listopadu 2019 v historických prostorech kina UT Connewitz v Lipsku. Osm vítězů bylo vyhlášeno během originálně inscenovaného slavnostního večera v režii Studia hrdinů a před více než 200 hosty, mezi nimiž byl bývalý ministr zahraničních věcí České republiky Karel Schwarzenberg či spolkový zmocněnec pro dokumenty Stasi Roland Jahn.

Zvláštní ocenění za dlouhodobou vynikající novinářskou činnost získala Alena Wagnerová, publicistka žijící v Saarbrücken. „Píše, aby se nezapomnělo, a prostřednictvím konkrétních osudů nechává ožít minulost a zasazuje ji do souvislostí. Stále znova se snaží odkrývat tabuizovaná témata,“ zdůvodnila rozhodnutí poroty Libuše Černá.

Mit dem Deutsch-tschechischen Journalistenpreis möchte der Fonds Journalistinnen und Journalisten den Rücken stärken, die sich in Zeiten von wachsendem Populismus und einer zunehmend emotionalisierten öffentlichen Kommunikation einen frischen, analytischen und sensiblen Blick bewahren. Die die alltäglichen Belange beider Gesellschaften möglichst vielfältig abbilden und nicht nur über Krisen, Katastrophen und Jahrestage berichten.

Im Jahr 2019 hat der Fonds den vierten Jahrgang dieses Preises ausgeschrieben, erneut in Zusammenarbeit mit den Journalistenverbänden beider Länder – dem Deutschen Journalistenverband (DJV) und dem Journalistensyndikat (Syndikat novinářů ČR).

Die insgesamt 78 eingereichten Beiträge reflektierten etwa den Auftakt der November-Revolution von 1989 in Leipzig, den Beginn der deutschen Okkupation der Tschechoslowakei 1939 oder die tschechische Literatur vor dem Hintergrund des tschechischen Gastlandauftritts bei der Leipziger Buchmesse.

Die Preisverleihung fand im November 2019 im historischen Lichtspielhaus UT Connewitz in Leipzig statt. Vor über 200 Gästen, darunter der ehemalige tschechische Außenminister Karel Schwarzenberg und Roland Jahn, Bundesbeauftragter für Stasi-Unterlagen, wurden auf einer originell inszenierten Festveranstaltung unter der Regie des Prager Theaters Studio Hrdinů die acht Preisträger gekürt.

Der Sonderpreis für langjährige herausragende journalistische Tätigkeit ging an die in Saarbrücken lebende Publizistin Alena Wagnerová. „Sie schreibt gegen das Vergessen an und lässt anhand von konkreten Schicksalen die Vergangenheit lebendig, nachvollziehbar werden. Immer wieder kratzt sie an Tabuthemen“, begründete Libuše Černá die Entscheidung der Jury.

Nemají-li sousedé z obou stran hranice možnost se setkávat, rozvíjet síť kontaktů a osobně se poznávat, vnímají jeden druhého zpravidla prostřednictvím médií. Tím důležitější pak je, aby média vykreslovala rozmanitý, bohatě odstíněný obraz a aby přitom neustále kriticky prověřovala úhel svého pohledu, nikoli jen předkládala obvyklá, jednorozměrná klišé.

Wenn Nachbarn sich nicht über die Grenze hinweg begegnen und vernetzen und sich keinen persönlichen Eindruck voneinander machen können, geschieht die gegenseitige Wahrnehmung oft über die Medien. Umso wichtiger, dass diese ein möglichst vielschichtiges, facettenreiches Bild zeichnen und dabei immer wieder die eigene Perspektive überprüfen, statt lediglich gewohnte, eindimensionale Klischees zu bedienen.

Vítězky a vítězové v roce 2019 2019 Gewinnerin und Gewinner

Text

Oliver Hach

Vor 50 Jahren starb die Freiheit in der Tschechoslowakei

– Das Ende des Prager Frühlings

Před padesáti lety zemřela svoboda v Československu

– Konec Pražského jara

„Freie Presse“ Chemnitz, 17. 8. 2018

Adéla Tallisová Dražanová

Jak to prasklo v Lipsku

Wie es in Leipzig begann

Reportér magazin, 15. 10. 2018

Audio

Jaqueline Hene

Versunkene Stadt

Zatopené město

MDR Sachsen, 16. 7. 2018

Jan Pokorný, Ondřej Suchan, Martin Veselovský,

Petr Dudek, Petr Pospíšil

Studio 39

Český rozhlas, Radiožurnál, 15. 3. 2019

Multimédia / Multimedia

Dennis Wagner

Ein empfindsamer Mensch – Roadmovie-Roman

von Jáchym Topol

Citlivý člověk – Roadmovie román Jáchyma Topola

ARD, 24. 3. 2019

Jiří Fiedor

Česko-německé století

Das deutsch-tschechische Jahrhundert

Česká televize (ČT2), první díl vysílán 6. 11. 2018

erster Teil ausgestrahlt am 6. 11. 2018

ZVLÁŠTNÍ CENA MILENY JESENSKÉ SONDERPREIS MILENA JESENSKÁ

Kirill Ščeblykin

Příkopy, které se táhnou dodnes

Die Gräben bestehen bis heute

Deník N, 24. 10. 2018

Porota Česko-německé novinářské ceny die Jury des Deutsch-tschechischen Journalistenpreises 2019

Text

Petr Brod novinář a publicista / Journalist und Publizist

Daniel Brössler SÜDDEUTSCHE ZEITUNG

Adam Černý HOSPODÁŘSKÉ NOVINY předseda Českého svazu novinářů / Vorsitzender des Tschechischen Journalistenverbandes

Anneke Hudalla EUROPÄISCHE AKADEMIE BERLIN

Karel Hviždala novinář a spisovatel, ČESKÝ ROZHLAS aj. Journalist und Autor, TSCHECHISCHER RUNDFUNK u.a.

Audio

Libuše Černá RADIO BREMEN

František Černý bývalý novinář a diplomat / Journalist und Diplomat a.D.

Bogna Koreng MDR-STUDIO BAUTZEN

Lída Rakušanová novinářka ve svobodném povolání, ČESKÝ ROZHLAS aj., dopisovatelka deníku PASSAUER NEUE PRESSE / freie Journalistin, TSCHECHISCHER RUNDFUNK u. a., Korrespondentin PASSAUER NEUE PRESSE

Christoph Scheffer HESSISCHER RUNDFUNK

Multimédia / Multimedia

Vojtěch Berger nezávislý portál HLÍDACÍPES.ORG

unabhängiges Watchdog-Portal HLIDACIPES.ORG

Michael Hiller jednatel Německého svazu novinářů, Sasko
Geschäftsführer des DJV Sachsen

Peter Lange rozhlasový korespondent ARD
a DEUTSCHLANDRADIO v Praze / Hörfunkkorrespondent
von ARD und DEUTSCHLANDRADIO in Prag

Bára Procházková zpravodajský web ČT24
Online-Portal ČT24

Blanka Závítkovská ČESKÁ TELEVIZE / TSCHECHISCHES
FERNSEHEN

53

Česko-německé diskusní fórum / Deutsch-Tschechisches Gesprächsforum

54

Česko-německé diskusní fórum podporuje na základě Česko-německé deklarace z roku 1997 dialog mezi Čechy a Němci a pomáhá propojit všechny, kteří společně usilují o dobré česko-německé sousedství a partnerství.

Das Deutsch-Tschechische Gesprächsforum fördert auf der Grundlage der Deutsch-Tschechischen Erklärung von 1997 den Dialog zwischen Deutschen und Tschechen und trägt zur Vernetzung all jener Menschen bei, die sich gemeinsam um eine gute deutsch-tschechische Nachbar- und Partnerschaft bemühen.

Nejdůležitější akcí Diskusního fóra je výroční konference, během níž se pravidelně setkávají angažovaní občané, politici, vědci, zástupci hospodářské sféry a novináři z obou zemí. Také na podzim roku 2019 se setkala zhruba 150 účastníků na již tradiční konferenci, kterou rada Diskusního fóra koncipovala na svém jarním zasedání v Praze. Výroční konference se tentokrát uskutečnila v Lipsku, což nebyla náhoda, neboť právě zde před třiceti lety vyšly z opozičních hnutí rozhodující podněty k Pokojné revoluci roku 1989. V rámci motto „1989–2019: A CO DÁL?“ reflektovali účastníci konference změny, jež v Německu a Česku začaly probíhat v návaznosti na turbulentní vývoj roku 1989, diskutovali o současné společenské, politické a hospodářské situaci v obou zemích a společně uvažovali, jakým směrem by se mohl ubírat další vývoj. V roli řečníků vystoupili například bývalý ministr zahraničních věcí České republiky Karel Schwarzenberg, ministr pro federální a evropské záležitosti a vedoucí Státní kanceláře Svobodného státu Sasko Oliver Schenk, brněnská regionální koordinátorka „Fridays for Future“ Lucie Smolková nebo Oliver Kloss – jeden z lídrů Pokojné revoluce roku 1989 v Lipsku.

Wichtigste Veranstaltung des Gesprächsforums ist die Jahreskonferenz, auf der regelmäßig engagierte Bürger, Politiker, Wissenschaftler, Ökonomen und Journalisten aus beiden Ländern zusammenkommen. Auch 2019 fanden sich im Herbst rund 150 Teilnehmer zur traditionellen Jahreskonferenz ein, die der Beirat des Gesprächsforums bei einem Treffen im Frühjahr in Prag konzipiert hatte. Veranstaltungsort der Jahreskonferenz war dieses Mal Leipzig – nicht zufällig, denn hier hatten 30 Jahre zuvor Oppositionsbewegungen entscheidende Impulse für die Friedliche Revolution von 1989 gesetzt. Unter dem Motto „1989–2019: UND WAS WEITER?“ reflektierten die Forumsteilnehmer die Veränderungen, die in Deutschland und Tschechien mit den turbulenten Ereignissen von 1989 begannen, diskutierten über die heutige gesellschaftspolitische und wirtschaftliche Situation in beiden Ländern und überlegten gemeinsam, in welche Richtung die weitere Entwicklung gehen könnte. Als Redner waren z.B. der ehemalige tschechische Außenminister Karel Schwarzenberg, Oliver Schenk, Staatsminister für Bundes- und Europaangelegenheiten und Chef der Staatskanzlei des Freistaates Sachsen, die Brüner Regional Koordinatorin von Fridays for Future Lucie Smolková oder Oliver Kloss, eine der führenden Persönlichkeiten der friedlichen Revolution 1989 in Leipzig, auf dem Gesprächsforum vertreten.

Čeští členové v roce 2019 Tschechische Mitglieder 2019

Dr. Libor Rouček

SPOLUPŘESEDÁ / KO-VORSITZENDER

bývalý místopředseda Evropského parlamentu
stellvertretender Präsident des Europäischen Parlaments a. D.

Mgr. Martin Dzingel prezident Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku / Präsident der Landesversammlung der Deutschen in Böhmen, Mähren und Schlesien

JUDr. Vladimír Handl vědecký pracovník Ústavu mezinárodních vztahů / Wissenschaftlicher Mitarbeiter am Institut für internationale Beziehungen Prag

Mgr. Daniel Herman bývalý ministr kultury České republiky (KDU-ČSL) / Kulturminister der Tschechischen Republik (KDU-ČSL) a. D.

Prof. Ing Felix Kolmer místopředseda Mezinárodního osvětimského výboru / Stellvertretender Vorsitzender des Internationalen Auschwitz-Komitees

JUDr. Tomáš Kraus tajemník Federace židovských obcí v České republice / Sekretär der Föderation jüdischer Gemeinden in der Tschechischen Republik

Dipl.-Pol. Jana Maláčová MSc Ministryně práce a sociálních věcí (ČSSD) / Ministerin für Arbeit und Sozialwesen (ČSSD)

RNDr. Miroslav Prokeš předseda komise strategie životního prostředí KSČM / Vorsitzender der Kommission für Umweltschutzstrategie der Kommunistischen Partei Böhmens und Mährens

PhDr. Olga Richterová, Ph.D. poslankyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (Piráti) / Abgeordnete des Parlaments der Tschechischen Republik (Piráti)

MUDr. Luděk Sefzig bývalý člen Senátu Parlamentu ČR (ODS) / Senator a.D. (ODS)

Josef Středula předseda Česko-moravské konfederace odborových svazů / Vorsitzender der Böhmischemährischen Konföderation der Gewerkschaftsverbände

Radek Špicar, M.Phil. místopředseda Svazu průmyslu a obchodu / Vizepräsident des Industrie- und Handelsverbandes

Prof. JUDr. Helena Válková poslankyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (ANO) / Abgeordnete des Parlaments der Tschechischen Republik (ANO)

Jana Vlčková zástupkyně Česko-německého fóra mládeže / Vertreterin des Deutsch-Tschechischen Jugendforums

Mgr. Monika Žárská zástupkyně Českobratrské církve evangelické / Vertreterin der Evangelischen Kirche der Böhmischem Brüder

Němečtí členové v roce 2019 Deutsche Mitglieder 2019

Christian Schmidt

SPOLUPŘESEDÁ / KO-VORSITZENDER

poslanec Německého spolkového sněmu (CSU), bývalý spolkový ministr výživy a zemědělství
Mitglied des Deutschen Bundestages, Bundesminister für Ernährung und Landwirtschaft a. D.

Renata Alt poslankyně Německého spolkového sněmu (FDP), předsedkyně parlamentní skupiny Česká republika – Slovensko – Maďarsko / Mitglied des Deutschen Bundestages, Vorsitzende der Parlamentariergruppe Tschechien – Slowakei – Ungarn

Matthias Dörr spolkový jednatel Ackermann-Gemeinde / Bundesgeschäftsführer der Ackermann-Gemeinde

Viktoria Großmann bohemistka, redaktorka novin Süddeutsche Zeitung / Bohemistin, Redakteurin der Süddeutschen Zeitung

Dr. Dorothea Greiner regionální biskupka Evangelicko-luteránské církve Bavorska v Bayreuthu / Regionalbischöfin der Evangelisch-Lutherischen Kirche Bayerns in Bayreuth

Ferdinand Hauser zástupce Česko-německého fóra mládeže / Vertreter des Deutsch-Tschechischen Jugendforums

Milan Horáček bývalý poslanec Německého spolkového sněmu (Bündnis 90/Die Grünen) a Evropského parlamentu / Mitglied des Bundestages und des Europäischen Parlaments a.D. (Bündnis 90/Die Grünen)

Stephan Kühn poslanec Německého spolkového sněmu (Bündnis 90/Die Grünen), člen parlamentní skupiny Česká republika – Slovensko – Maďarsko / Mitglied des Deutschen Bundestages (Bündnis 90/Die Grünen), Mitglied der Parlamentariergruppe Tschechien – Slowakei – Ungarn

Dr. Kai-Olaf Lang zástupce nadace Wissenschaft und Politik, Berlín / Vertreter der Stiftung Wissenschaft und Politik, Berlin

Bernd Posselt bývalý poslanec Evropského parlamentu (CSU), mluvčí sudetoněmecké národnostní skupiny / Mitglied des Europäischen Parlaments a. D. (CSU), Sprecher der Sudetendeutschen Volksgruppe

Marianne Schieder poslankyně Německého spolkového sněmu (SPD), členka parlamentní skupiny Česká republika – Slovensko – Maďarsko / Mitglied des Deutschen Bundestages (SPD), Mitglied der Parlamentariergruppe Tschechien – Slowakei – Ungarn

Marko Schiemann poslanec Saského zemského sněmu (CDU), zástupce Lužických Srbů / MdL Sachsen (CDU), Vertreter der sorbischen Nationalität

Kerstin Schreyer ministryně práce, sociálních věcí, rodiny a žen Svobodného státu Bavorsko (CSU) / Staatsministerin für Arbeit, Sozialordnung, Familie und Frauen des Freistaats Bayern (CSU)

Dr. Wolfgang Schwarz kulturní referent pro české země ve Spolku Adalberta Stiftera / Kulturreferent für die böhmischen Länder im Adalbert Stifter Verein e. V.

Prof. Gert Weisskirchen bývalý poslanec Německého spolkového sněmu (SPD) / Mitglied des Deutschen Bundestages a. D. (SPD)

Správní rada je orgán odpovědný za všechny záležitosti Fondu budoucnosti, zastupuje fond navenek a vůči oběma vládám. Jako nezávislé grémium ve vlastní odpovědnosti rozhoduje o rozdělování prostředků fondu a za své hospodaření se zodpovídá vládám obou zemí jako zřizovatelům nadačního fondu. O projektových žádostech, které jsou předkládány prostřednictvím sekretariátu, rozhoduje na základě vlastních schválených kritérií. Čtyři němečtí a čtyři čeští členové správní rady jsou jmenováni vždy na dva roky příslušným ministrem zahraničních věcí. Jejich členství je čestné a nehonorané.

Rok 2019 byl druhým rokem dvouletého funkčního období stávající rady, jež pokračovala v činnosti v nezměněném složení. V rámci pravidelného střídání na pozici předsedy a místopředsedy byl do jejího čela zvolen Jindřich Fryč, zatímco jeho zástupcem se stal Martin Kastler. Zasedání rady probíhala v obvyklém čtvrtletním rytmu. Dvě z nich se konala v sídle Ministerstva zahraničí ČR v Černínském paláci – téměř domovské základně rady. Jedno zasedání hostilo pražské Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Symbolicky tak byla vyjádřena skutečnost, že oblast školního i mimoškolního vzdělávání je jednou z priorit fondu a oblastí, v níž každoročně podporujeme nejvíce projektů. Společný zájem obou institucí, o němž svědčí také členství Jindřicha Fryče ve správní radě, připomněl ve svém úvodním pozdravu i ministr Robert Plaga.

Záříjové zasedání se jako již tradičně konalo v Německu. Ne náhodou byla tentokrát vybrána Žitava, protože česko-saské příhraničí patří z historického hlediska i vzhledem k intenzitě česko-saské spolupráce v současnosti k našim „strategickým oblastem“. O konkrétním dopadu podpory směřující do tohoto regionu se členové rady mohli přesvědčit přímo v terénu – v rozhovorech s nositeli projektů (Schkola gGmbH) i starostou města Žitavy **Thomase Zenkerem**. Na svém podzimním zasedání správní rada také schválila téma roku 2020 **Budoucnost je teď! Jednejme udržitelně**, které obrací pozornost k otázkám ochrany životního prostředí a odpovědného nakládání s přírodními zdroji.

Der Verwaltungsrat ist das für alle Angelegenheiten des Zukunftsfonds verantwortliche Organ, das den Fonds nach außen und gegenüber den beiden Regierungen vertritt. Als unabhängiges Gremium entscheidet er eigenverantwortlich über die Verteilung der Mittel des Fonds und verantwortet seine Haushaltsführung gegenüber den Regierungen beider Länder als den Stiftungsgründern. Auf der Grundlage der von ihm beschlossenen Kriterien entscheidet er über die beim Sekretariat eingereichten Projektanträge. Die vier deutschen und vier tschechischen Mitglieder des Verwaltungsrates werden für jeweils zwei Jahre von den jeweiligen Außenministern ernannt. Ihre Mitgliedschaft ist ehrenamtlich und somit unentgeltlich.

Das Jahr 2019 war das zweite in der Amtszeit des bestehenden Verwaltungsrates, der seine Tätigkeit in unveränderter Zusammensetzung fortführte. Im Zuge des turnusmäßigen Wechsels in der Position des Vorsitzenden und seines Stellvertreters wurde Jindřich Fryč an die Spitze des Rates gewählt, sein Stellvertreter wurde Martin Kastler. Die Ratssitzungen fanden in ihrem üblichen vierteljährlichen Rhythmus statt, zwei davon am Sitz des tschechischen Außenministeriums im Prager Czernin-Palais – das fast schon als eine Art „Home Base“ des Rates gelten kann. Mit einer Sitzung waren wir im Prager Ministerium für Schulwesen, Jugend und Sport zu Gast. Symbolisch kam dadurch zum Ausdruck, dass der Bereich schulische und außerschulische Bildung eine der Prioritäten des Fonds und zudem derjenige Bereich ist, in dem wir alljährlich die meisten Projekte fördern. Das gemeinsame Interesse beider Institutionen, das u. a. die Mitgliedschaft Jindřich Fryčs im Verwaltungsrat bezeugt, wurde auch von Bildungsminister Robert Plaga in seiner Begrüßung erwähnt. Die Septembersitzung fand – wie schon so oft – in Deutschland statt. Nicht zufällig fiel die Wahl diesmal auf Zittau: Die sächsisch-böhmische Grenzregion gehört aus historischer Sicht wie auch mit Blick auf die Intensität der heutigen tschechisch-sächsischen Zusammenarbeit zu unseren „strategischen Gebieten“. Vom konkreten Effekt der Förderung dieser Region konnten sich die Verwaltungsratsmitglieder direkt vor Ort – in Gesprächen mit Projektträgern (Schkola gGmbH) und dem Bürgermeister der Stadt Zittau, Herrn **Thomas Zenker**, überzeugen. Auf seiner Herbstsitzung billigte der Verwaltungsrat zudem das Thema des Jahres 2020 **Die Zukunft ist jetzt! Gemeinsam nachhaltig handeln**, das Fragen des Umweltschutzes und des verantwortungsvollen Umgangs mit natürlichen Ressourcen ins Zentrum der Aufmerksamkeit rückt.

Správní rada Verwaltungsrat

PŘEDSEDA / VORSITZENDER

Jindřich Fryč

státní tajemník Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR / Staatssekretär, Ministerium für Schulwesen, Jugend und Sport der Tschechischen Republik

MÍSTOPŘEDSEDA / STELLVERTRETENDER VORSITZENDER

Martin Kastler

ředitel zastoupení nadace Hannse-Seidela v ČR, spolkový předseda Ackermann-Gemeinde, bývalý poslanec Evropského parlamentu (CSU) / Repräsentant und Regionalleiter der Hanns-Seidel Stiftung in der Tschechischen Republik, Bundesvorsitzender der Ackermann-Gemeinde, Mitglied des Europäischen Parlaments a. D. (CSU)

Petr Brod

publicista, pracoval mimo jiné pro rozhlasovou stanici Svobodná Evropa a pro deník Süddeutsche Zeitung / Publizist, arbeitete unter anderem für den Rundfunksender Freies Europa und für die Süddeutsche Zeitung

Reiner Deutschmann

bývalý poslanec Německého spolkového sněmu (FDP) a kulturně-politický mluvčí frakce FDP ve Spolkovém sněmu / Mitglied des Deutschen Bundestages (FDP) und kulturpolitischer Sprecher der FDP-Bundestagsfraktion a. D.

Rita Hagl-Kehl

poslankyně Spolkového sněmu (SPD), parlamentní státní tajemnice při Spolkovém ministerstvu spravedlnosti a ochrany spotřebitele / Mitglied des Deutschen Bundestages (SPD), Parlamentarische Staatssekretärin im Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz

Kristina Larischová

generální konzulka ČR v Mnichově / Generalkonsulin der Tschechischen Republik in München

Ondřej Matějka

náměstek ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů / Stellvertretender Geschäftsführer des Instituts zur Erforschung totalitärer Regime

Eva van de Rakt

vedoucí kanceláře Heinrich-Böll-Stiftung European Union v Bruselu / Büroleiterin, Heinrich-Böll-Stiftung Europäische Union in Brüssel

Dozorčí rada Wirtschaftsprüfungsausschuss

Dozorčí rada je interní kontrolní orgán Fondu budoucnosti. Její činnost je zaměřena především na kontrolu účelnosti využívání finančních prostředků, a to jak v oblasti podpory projektů, tak nákladů na provoz sekretariátu. Dozorčí rada má vždy dva německé a dva české členy, které podobně jako členy správní rady jmenují na dva roky ministři zahraničních věcí. Jejich činnost je čestná a neuhonorovaná.

V roce 2019 pokračovala také dozorčí rada ve své práci v nezměněném složení. Do funkce předsedy byl zvolen Rolf Hofstetter, jehož zástupcem se stal Pavel Maštálka. Členové dozorčí rady se zúčastnili všech čtyř zasedání správní rady a dalších významných událostí souvisejících s činností fondu, včetně slavnostního vyhlášení nositelů Česko-německé novinářské ceny za rok 2019. Jako každoročně se uskutečnilo samostatné zasedání dozorčí rady, spojené s námátkovou kontrolou podpořených projektů.

Der Wirtschaftsprüfungsausschuss ist das interne Kontrollorgan des Zukunftsfonds. Seine Tätigkeit umfasst insbesondere die Kontrolle über eine zweckmäßige Nutzung der finanziellen Mittel. Dies betrifft sowohl den Bereich Projektförderung als auch die Kosten des Sekretariatsbetriebs. Der WPA besteht aus zwei deutschen und zwei tschechischen Mitgliedern. Ähnlich wie die Mitglieder des Verwaltungsrates werden auch diese von den jeweiligen Außenministern für einen Zeitraum von zwei Jahren ernannt. Ihre Tätigkeit ist ehrenamtlich und unentgeltlich.

Auch der Wirtschaftsprüfungsausschuss setzte 2019 seine Arbeit in unveränderter personeller Zusammensetzung fort. Zum Vorsitzenden wurde Rolf Hofstetter gewählt, zu seinem Stellvertreter Pavel Maštálka. Die Mitglieder des Ausschusses nahmen an allen vier Verwaltungsratssitzungen wie auch an weiteren wichtigen, mit der Tätigkeit des Fonds verbundenen Ereignissen teil, einschließlich der feierlichen Verleihung des Deutsch-tschechischen Journalistenpreises für das Jahr 2019. Wie jedes Jahr fand eine separate Sitzung des Ausschusses statt, die mit einer Stichprobenkontrolle der geförderten Projekte verbunden war.

PŘESEDÁ / VORSITZENDER

Rolf Hofstetter

bývalý velvyslanec SRN v České republice / Botschafter a. D. der Bundesrepublik Deutschland in der Tschechischen Republik

MÍSTOPŘESEDÁ / STELLVERTRETENDER VORSITZENDER

Pavel Maštálka

ekonom, bývalý ředitel odboru Ministerstva financí ČR / Ökonom, ehemaliger Abteilungsleiter im Ministerium für Finanzen der Tschechischen Republik

Josef Kreuter

diplomat, ekonom, bývalý velvyslanec ČR ve Švýcarsku a vedoucí Mise ČR při Evropských společenstvích v Bruselu / Diplomat, Ökonom, Botschafter der Tschechischen Republik in der Schweiz a. D. und Leiter der Ständigen Vertretung der Tschechischen Republik bei der EG in Brüssel a. D.

Markus Muckenthaler

vrchní inspektor Centrálního cizineckého úřadu vlády Horní Falce / Regierungsoberinspektor bei der Regierung der Oberpfalz

Sekretariát / Sekretariat

62

Sekretariát se věnuje především přijatým žádostem o podporu projektů. Tato činnost zahrnuje osobní i písemné konzultace s žadateli, zpracování obdržených podkladů pro správní radu a další přípravné práce související se čtvrtletními zasedáními správní rady. U schválených projektů dohlíží sekretariát na jejich průběh a kontroluje vyúčtování příspěvků. V čele sekretariátu stojí dva ředitelé, jež jmenuje správní rada na návrh obou ministerstev zahraničí.

Rok 2019 nezaostal rozsahem realizovaných aktivit za předchozím, jubilejním rokem fondu. Činnosti, jimž se sekretariát věnoval nad rámec projektové agendy, zahrnovaly především koncepční a organizační přípravu plzeňské slavnosti dasFest, programové body související s prezentací fondu na Lipském knižním veletrhu a také výstavu a diskuzi o životě a odkazu Mileny Jesenské (výstava navázala na výroční konferenci Diskusního fóra 2018 a konala se v Knihovně Univerzity Palackého v Olomouci, diskuse proběhla 13. února 2019 v olomouckém Divadle na cucky). Dále sekretariát připravil již čtvrtý ročník Česko-německé novinářské ceny, včetně jejího slavnostního vyhlášení v Lipsku a podílel se na organizaci celoroční činnosti Česko-německého diskusního fóra. V roce 80. výročí německé okupace byly zahájeny kompenzační platby českým obětem nacismu z odkazu Wolfganga Storcha, zprostředkovaného humanitární organizací Maximilian-Kolbe-Werk. Jejich praktickou realizaci fond již v roce 2018 delegoval na obecně prospěšnou společnost Živá paměť

(viz výroční zpráva 2018). Pokračovala také prezentace výstavy „Totálně nasazení“ (Im Totaleinsatz), která se v letních měsících představila návštěvníkům nově budovaného památníku nacistického programu euthanasie v saském Großschweidnitz. Příležitostí ke zhodnocení úspěšného roku a diskusím o tématech, jako jsou akce fondu ve veřejném prostoru, možnosti rozvoje projektové agendy nebo mediální strategie, se stalo dvoudenní evaluační soustředění v klášteře Teplá v západních Čechách.

V roce 2019 pokračovalo partnerství se společností Škoda Auto, a. s., a sekretariát tak mohl nadále využívat výhodný operativní leasing pro vůz Škoda Octavia.

ŠKODA

Partnerem sekretariátu Česko-německého fondu budoucnosti je Škoda Auto, a. s.
Partner des Sekretariats des Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds ist Škoda Auto a. s.

Das Sekretariat des Zukunftsfonds befasst sich vorrangig mit der Bearbeitung der eingegangenen Projektförderungsanträge. Diese Tätigkeit umfasst persönliche und schriftliche Konsultationen mit den Antragstellern, die Bearbeitung der eingegangenen Unterlagen für den Verwaltungsrat und weitere Vorbereitungen für die vierteljährlichen Verwaltungsratssitzungen. Bei bereits bewilligten Projekten beobachtet das Sekretariat deren Verlauf und kontrolliert die Abrechnung der Zuschüsse. Das Sekretariat wird von zwei Geschäftsführern geleitet, die auf Vorschlag beider Außenministerien vom Verwaltungsrat ernannt werden.

Was den Umfang der Aktivitäten betrifft, stand das Jahr 2019 dem vorangehenden Jubiläumsjahr des Fonds in nichts nach. Neben der Projektagenda widmete sich das Sekretariat vor allem der konzeptionellen und organisatorischen Vorbereitung der Pilsener Nachbarschaftsfeier „dasFest“, der Präsentation des Fonds auf der Leipziger Buchmesse und auch der Ausstellung und Diskussion über das Vermächtnis von Milena Jesenská (die Ausstellung war an die Jahreskonferenz des Diskussionsforums 2018 angebunden und fand in der Bibliothek der Palacký-Universität in Olomouc statt, die Diskussion wurde am 13. Februar 2019 im Olomoucer Theater ‚Divadlo na cucky‘ umgesetzt). Ferner bereitete es den mittlerweile vierten Jahrgang des Deutsch-tschechischen Journalistenpreises vor, einschließlich der feierlichen Preisverleihung in Leipzig, und beteiligte sich organisatorisch an der ganzjährigen Tätigkeit des Deutsch-Tschechischen Gesprächsforums. Im Jahr des 80. Jahrestages der deutschen Okkupation wurde mit Kompensationszahlungen an tschechische NS-Opfer aus dem Nachlass von Wolfgang Storch begonnen, vermittelt über die humanitäre Organisation Maximilian-Kolbe-Werk. Die praktische Umsetzung dieser Zahlungen hatte der Fonds bereits 2018 an die gemeinnützige Gesellschaft Živá paměť übertragen (siehe Jahresbericht 2018).

Darüber hinaus wurde die Präsentation der Wanderausstellung „Im Totaleinsatz“ fortgesetzt. Sie war während der Sommermonate in der neu errichteten Gedenkstätte im sächsischen Großschweidnitz zu sehen, die an das nationalsozialistische „Euthanasie“-Programm erinnert. Während einer zweitägigen Klausur im westböhmischer Kloster Teplá schließlich werteten die Mitarbeiter des Sekretariats das erfolgreiche Jahr aus und diskutierten über die Veranstaltungen des Fonds im öffentlichen Raum, über Entwicklungsmöglichkeiten der Projektagenda oder über mediale Strategien.

2019 wurde zudem auch die Partnerschaft mit der Gesellschaft Škoda Auto, a. s. fortgeführt. Das Sekretariat konnte auf diese Weise weiterhin das vorteilhafte operative Leasing für einen Škoda Octavia nutzen.

Sekretariát / Sekretariat

Ředitelé Geschäftsführer

Petra Ernstberger
Tomáš Jelínek

Projektoví referenti a referentky Projektreferenten und -referentinnen

Soňa Dederová

obnova památek, kultura (festivaly, dokumentární filmy),
partnerství obcí a zájmových sdružení / Renovierung
von Baudenkmalern, Kultur (Festivals, Dokumentarfilme),
Partnerschaften von Gemeinden und Bürgervereinen

Stefan Gehrke

diskusní fóra a odborná spolupráce (konference, semináře),
partnerství obcí a zájmových sdružení, sociální projekty
a projekty menšin / Dialogforen und fachlicher Austausch
(Diskussionsforen, Konferenzen, Seminare), Partnerschaften
von Gemeinden und Bürgervereinen, Sozialprojekte
und Minderheiten

Martin Hořák

kultura (výstavy, koncerty, divadlo, film), odborná
spolupráce, projekty ve prospěch obětí nacionálního
socialismu / Kultur (Ausstellungen, Konzerte, Theater, Film),
fachlicher Austausch, Projekte zugunsten der Opfer
des Nationalsozialismus

Martin Hudec

publikace, kultura (divadlo, film, literatura, koncerty,
výstavy), stipendia Fondu budoucnosti, odborná
spolupráce / Publikationen, Kultur (Theater, Film, Literatur,
Konzerte, Ausstellungen), Stipendien des Zukunftsfonds,
fachlicher Austausch

Ingrid Koděrová

projekty pro děti, mládež či školy a vzdělávací projekty
(výměny studentů, roční studijní pobyty, dobrovolná prakti-
ka), program Začínáme! / Kinder-, Jugend-, Schul- und
Bildungsprojekte (Schüleraustausch, Gastschuljahr,
Berufspraktika), Förderprogramm Auf geht's!

Jacob Venuš

projekty pro děti, mládež či školy a vzdělávací projekty /
Kinder-, Jugend-, Schul- und Bildungsprojekte

Kontrola vyúčtování projektů / Kontrolle der Projektabrechnungen

Josef Hovorka

Vlastní projekty fondu / Eigene Projekte des Fonds

Lenka Kopřivová
Anne Liebscher
Ilona Rožková

Komunikace s veřejností a Novinářská cena Öffentlichkeitsarbeit und Journalistenpreis

Silja Schultheis
Adéla Bráňová

Provoz sekretariátu Sekretariatsbetrieb

Olga Maurerová (do / bis 31. 10. 2019)

Úvod / Einleitung

Správní rada fondu poskytla v roce 2019 finanční příspěvek 624 projektům. Rozdělila mezi ně celkem 45,0 milionu korun a 1,7 milionu eur. Prioritou bylo i v roce 2019 financování výměny mládeže a škol a dále kulturní spolupráce. Aktivita těchto oblastí představovaly 67 % všech podpořených projektů a bylo na ně poskytnuto 64 % celkového rozpočtu. Podpořené projekty byly z hlediska místa svého konání rovnoměrně rozděleny mezi obě země. V ČR se konalo 77 % a v SRN 68 % projektů (45 % projektů se konalo v obou zemích). Náklady na činnost Česko-německého diskusního fóra, Česko-německou novinářskou cenu a další vlastní projekty Fondu budoucnosti činily v roce 2019 celkem 8,5 milionu korun.

Dle článku 4.4. statutu Česko-německého fondu budoucnosti mají být náklady související se správou fondu omezeny na nezbytné minimum a nesmějí překročit 19 % hodnoty ročně poskytnutých nadačních příspěvků. V roce 2019 činily náklady související se správou fondu 14,7 % hodnoty poskytnutých příspěvků. Do těchto nákladů jsou zahrnovány veškeré správní náklady, tedy i náklady spojené se zpracováním projektových žádostí a vyhodnocením jednotlivých projektů stejně jako náklady spojené s publicitou fondu a se správou finančních prostředků.

V roce 2016 se vlády obou zemí dohodly na dalším financování Fondu budoucnosti. Příspěvek ČR bude činit celkem 270 milionů korun a příspěvek SRN celkem 25 milionů eur. Příspěvek SRN byl do Fondu budoucnosti vložen dvěma splátkami v letech 2017 a 2018. V roce 2019 byla na účet Fondu budoucnosti připsána třetí splátka České republiky ve výši 75 milionů korun (25. června 2019).

Der Verwaltungsrat des Zukunftsfonds bewilligte im Jahr 2019 Förderbeträge für 624 Projekte. Die Projekte wurden mit Fördermitteln in Höhe von insgesamt 45,0 Millionen CZK und 1,7 Millionen EUR bezuschusst. Priorität hatten auch im Jahr 2018 die Finanzierung von Austauschprojekten im Bereich Jugend und Schule sowie die Förderung der kulturellen Zusammenarbeit. Aktivitäten in diesen Bereichen stellten 67 % aller geförderten Projekte und wurden mit 64 % des Gesamtbudgets bezuschusst. Die geförderten Projekte waren gleichmäßig auf beide Länder verteilt: 77 % der Projekte fanden in der Tschechischen Republik statt und 68 % in Deutschland (45 % der Projekte fanden beiderseits der Grenze statt). Die Ausgaben für das Deutsch-Tschechische Gesprächsforum, den Deutsch tschechischen Journalistenpreis und für die weiteren Projekte des Zukunftsfonds beliefen sich im Jahre 2019 auf 8,5 Millionen CZK.

Laut Artikel 4.4. der Satzung des Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds sind die Verwaltungsausgaben des Fonds auf das erforderliche Mindestmaß zu begrenzen und dürfen 19 % des Betrages, den der Fonds im betreffenden Jahr zur Finanzierung von Projekten verausgibt, nicht überschreiten. Im Jahr 2018 betragen die Verwaltungsausgaben 14,7 % des verausgabten Fördermittelbetrags. Zu den Verwaltungsausgaben des Fonds zählen sämtliche bei der Verwaltung anfallende Kosten, d. h. auch die Kosten in Verbindung mit der Bearbeitung der Projektanträge und der Auswertung der einzelnen Projekte, die Kosten für Presse und Öffentlichkeitsarbeit sowie die Kosten für die Verwaltung der finanziellen Mittel.

Im Jahr 2016 einigten sich die Regierungen beider Länder auf eine weitere Finanzierung des Zukunftsfonds, wobei der Beitrag der Tschechischen Republik 270 Mio. CZK und der Beitrag der Bundesrepublik Deutschland 25 Mio. Euro betragen wird. Der Beitrag der Bundesrepublik wurde dem Zukunftsfonds in zwei Raten in den Jahren 2017 und 2018 gutgeschrieben. Die dritte Beitragsrate der Tschechischen Republik wurde im Jahre 2019 auf dem Konto des Zukunftsfonds gutgeschrieben: 75 Mio. CZK (am 25. Juni 2019).

Události po datu účetní závěrky a před vydáním zprávy auditora / Entwicklungen nach dem Datum des buchhalterischen Abschlusses und vor der Freigabe des Berichts des Auditors

Závěrečná čtvrtá splátka České republiky (viz výše) ve výši 70 milionů korun byla na účet fondu připsána 28. dubna 2020.

Na konci roku 2019 se poprvé objevily zprávy z Číny týkající se covidu-19 (koronavirus). V prvních měsících roku 2020 se virus rozšířil do celého světa a negativně ovlivnil mnoho zemí. I když se v době zveřejnění této účetní závěrky situace neustále mění, zdá se, že negativní vliv této pandemie na světový obchod, na firmy i na jednotlivce může být vážnější, než se původně očekávalo.

Hodnota akcií na trzích klesla, nicméně jejich podíl v portfoliích nadačního fondu nepřesahuje 10 %. Směnný kurz CZK/EUR oslabil, čehož fond využil ke konverzi části svého nadačního majetku s ohledem na budoucí potřebu finančních prostředků denominovaných v CZK. Protože se situace neustále vyvíjí, vedení fondu není v současné době schopné jednoznačně kvantifikovat potenciální dopady těchto událostí na nadační fond. Popis a hodnocení případných negativních dopadů zahrne fond do účetnictví a účetní závěrky v roce 2020.

Vedení nadačního fondu zvažilo potenciální dopady covidu-19 na své aktivity a dospělo k závěru, že nemají významný vliv na předpoklad nepřetržitého trvání fondu. Vzhledem k tomu byla účetní závěrka k 31. 12. 2019 zpracována za předpokladu, že fond bude nadále schopen pokračovat ve své činnosti.

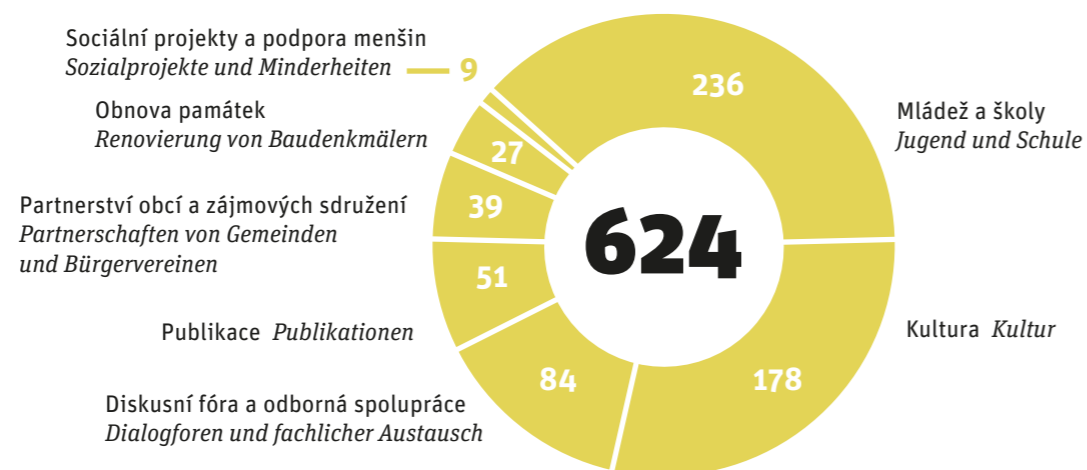
Die abschließende vierte Beitragsrate der Tschechischen Republik (siehe oben) in Höhe von 70 Mio. CZK wurde auf dem Konto des Zukunftsfonds am 28. April 2020 gutgeschrieben.

Gegen Ende des Jahres 2019 begannen Nachrichten aus China über COVID-19 (Corona-Virus) zu kursieren. In den ersten Monaten des Jahres 2020 verbreitete sich das Virus in der ganzen Welt und beeinträchtigte viele Länder. Auch wenn sich die Situation zum Zeitpunkt der Veröffentlichung des vorliegenden buchhalterischen Abschlusses nach wie vor ändert, hat es den Anschein, dass die negativen Auswirkungen dieser Pandemie auf den Welthandel, auf Firmen und Individuen schwerwiegender sein könnten, als ursprünglich ursprünglich erwartet worden war.

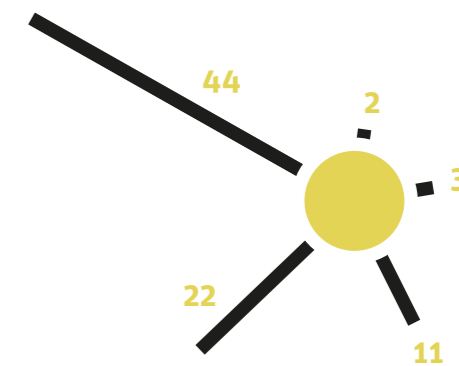
Die Aktienkurse auf den Märkten sind zwar gesunken, nichtsdestotrotz übersteigt ihr Anteil an den Portfolios des Stiftungsfonds die Marke von 10% nicht. Der Wechselkurs der tschechischen Krone gegenüber dem Euro wurde schwächer, was der Stiftungsfonds zu einer Konversion eines Teils seines Stiftungsvermögens im Hinblick auf den zukünftigen Finanzmittelbedarf in tschechischen Kronen nutzte. Da sich die Situation weiterhin dynamisch entwickelt, kann die Leitung des Stiftungsfonds die potenziellen Auswirkungen dieser Entwicklungen auf den Stiftungsfonds zum gegenwärtigen Zeitpunkt nicht endgültig quantifizieren. Die Beschreibung und Bewertung eventueller negativer Auswirkungen wird der Stiftungsfonds in die Buchführung und buchhalterischen Abschlüsse im Jahr 2020 mit aufnehmen.

Die Leitung des Stiftungsfonds hat die potenziellen Auswirkungen von COVID-19 auf seine Aktivitäten erwogen und ist zu dem Schluss gekommen, dass die Krankheit keinen bedeutenden Einfluss auf die Annahme des ununterbrochenen Weiterbestehens des Stiftungsfonds haben wird. Angesichts dessen wurde der buchhalterische Abschluss zum 31. 12. 2019 unter der Annahme erstellt, dass der Stiftungsfonds in der Lage sein wird, seine Tätigkeiten auch weiterhin fortzusetzen.

Podíl oblastí podpory na celkovém počtu podpořených projektů Anteil der einzelnen Förderbereiche an der Gesamtzahl der geförderten Projekte

Z toho podpořeno v rámci mimořádných projektových výzev Davon im Rahmen der Sonderausreibungen gefördert

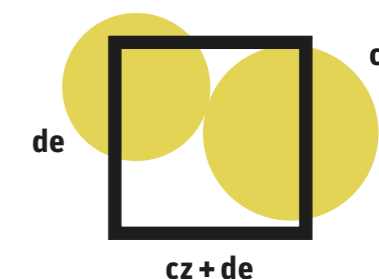
PROJEKTOVÁ VÝZVA SONDERAUSCHREIBUNG	POČET PROJEKTŮ ANZAHL DER PROJEKTE
Téma roku 2019 / Thema des Jahres 2019	44
Začínáme! / Auf geht's!	22
Podpora rozvoje organizací / Entwicklungsförderung von Organisationen	11
Knihy těch druhých / Bücher der Anderen	3
Téma roku 2018 / Thema des Jahres 2018	2

624 projektů / Projekte

OBLAST PODPORY FÖRDERBEREICH	POČET PROJEKTŮ ANZAHL DER PROJEKTE	
Mládež a školy / Jugend und Schule	236	38 %
Kultura / Kultur	178	29 %
Diskusní fóra a odborná spolupráce / Dialogforen und fachlicher Austausch	84	14 %
Publikace / Publikationen	51	8 %
Partnerství obcí a zájmových sdružení / Partnerschaften von Gemeinden und Bürgervereinen	39	6 %
Obnova památek / Renovierung von Baudenkmalern	27	4 %
Sociální projekty a podpora menšin / Sozialprojekte und Minderheiten	9	1 %

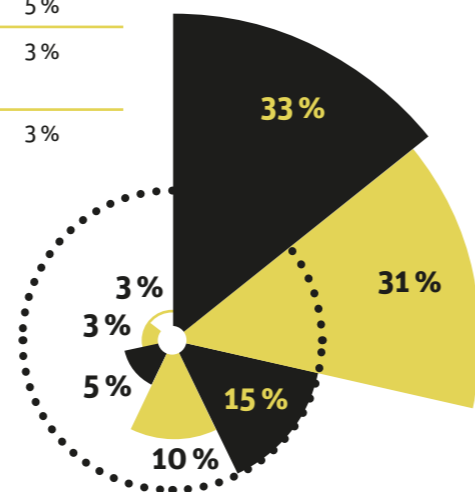
Země, kde se projekt uskutečnil Land, in dem das Projekt stattfand

Česká republika / Tschechische Republik	32 %
Německo / Deutschland	23 %
obě země / beide Länder	45 %

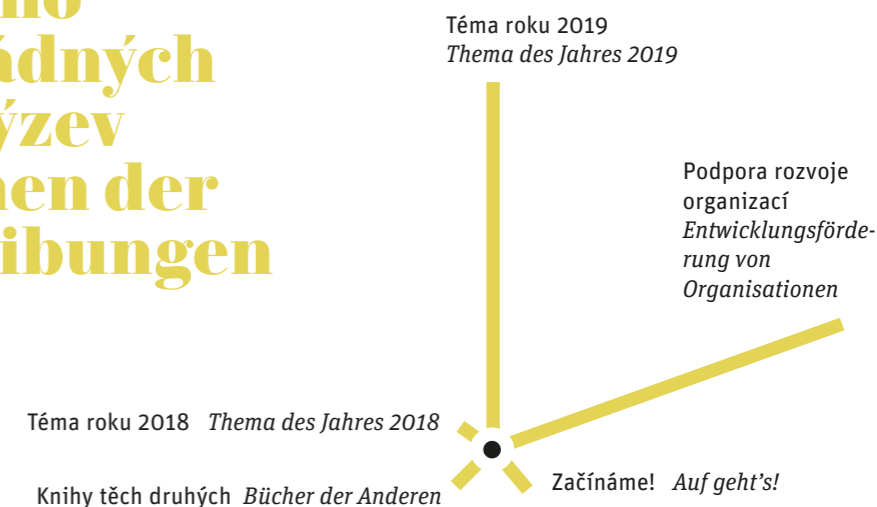

Podíl oblastí podpory na celkové výši schválených prostředků Anteil der einzelnen Förderbereiche an der Höhe der bewilligten Fördermittel

OBLAST PODPORY / FÖRDERBEREICH	CZK	EUR	
Kultura <i>Kultur</i>	28 922 810	1 126 629	33 %
Mládež a školy <i>Jugend und Schule</i>	27 859 805	1 085 221	31 %
Diskusní fóra a odborná spolupráce <i>Dialogforen und fachlicher Austausch</i>	13 119 175	511 031	15 %
Obnova památek <i>Renovierung von Baudenkmalern</i>	8 899 280	346 653	10 %
Publikace <i>Publikationen</i>	4 561 570	177 687	5 %
Sociální projekty a podpora menšin <i>Sozialprojekte und Minderheiten</i>	2 559 327	99 693	3 %
Partnerství obcí a zájmových sdružení <i>Partnerschaften von Gemeinden und Bürgervereinen</i>	2 548 742	99 281	3 %

Z toho podpořeno v rámci mimořádných projektových výzev Davon im Rahmen der Sonderausreibungen gefördert

PROJEKTOVÁ VÝZVA	CZK	EUR
Téma roku 2019 <i>Thema des Jahres 2019</i>	5 529 797	215 402
Podpora rozvoje organizací <i>Entwicklungsförderung von Organisationen</i>	5 523 408	215 153
Začínáme! <i>Auf geht's!</i>	559 402	21 790
Knihy těch druhých <i>Bücher der Anderen</i>	495 470	19 300
Téma roku 2018 <i>Thema des Jahres 2018</i>	326 868	12 733

88 470 709 CZK

3 446 195 EUR

8 celkem podpořených stipendií Gesamtanzahl der geförderten Stipendien

Celkem schváleno na stipendia
Gesamthöhe der Fördermittel für Stipendien:

1 536 469 CZK
59 850 EUR

7 oceněných příspěvků preisgekrönte Beiträge

359 408 CZK
14 000 EUR

Novinářská cena / Journalistenpreis

Zpráva nezávislého auditora o ověření účení závěrky

NÁZEV ÚČETNÍ JEDNOTKY

Česko-německý fond budoucnosti, nadační fond

SÍDLO

Železná 539/24, 110 00 Praha 1, Česká republika

IČ 67 77 68 41

Výrok auditora

Provedli jsme audit přiložené účetní závěrky nadačního fondu Česko-německý fond budoucnosti, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2019, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2019 a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Současně bylo ověřeno dodržení zákazů a omezení stanovených zákonem o nadacích a nadačních fondech a dodržování pravidel pro omezení nákladů stanovených statutem fondu. Údaje o nadačním fondu jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv nadačního fondu Česko-německý fond budoucnosti k 31. 12. 2019 a nákladů, výnosů a výsledku jeho hospodaření za rok končící k 31. 12. 2019 v souladu s českými účetními předpisy.

Proto udělujeme

„Výrok bez výhrad“

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem a o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky (KA ČR) pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA), případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na nadačním fondu nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s § 2, písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá správní orgán nadačního fondu. Naš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí našich povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejví jako významně (mate-

riálně) nesprávné. Také posuzujeme, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda by případné nedodržení uvedených požadavků bylo způsobilo ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě uvedených postupů, do míry, jež dokážeme posoudit, uvádíme, že:

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o nadačním fondu, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsme v obdržení ostatních informacích žádné významné (materiální) věcné nesprávnosti nezjistili.

Odpovědnost správní rady a dozorčí rady nadačního fondu za účetní závěrku

Správní rada nadačního fondu Česko-německého fondu budoucnosti odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při sestavování účetní závěrky je správní rada nadačního fondu povinna posoudit, zda je nadační fond schopen nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jeho nepřetržitě trvání a použití předpokladu nepřetržitě trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy správní rada plánuje zrušení nadačního fondu nebo ukončení jeho činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví v nadačním fondu odpovídá dozorčí rada.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou, a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená

míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost. Nesprávnosti mohou vzniknout v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol správní radou.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem nadačního fondu relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti správní rada uvedla v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitě trvání při sestavení účetní závěrky správní radou a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost nadačního fondu trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti nadačního fondu trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že nadační fond ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat správní radu a dozorčí orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Datum vyhotovení zprávy: 10. 6. 2020

Ing. Marie Kavalírová, auditor
Evidenční číslo 2126

Acomodo Audit, s. r. o.
Evidenční číslo 540
Kpt. Stránského 980/17
198 00 Praha 9

Kavalírova M.

Bericht des unabhängigen Wirtschaftsprüfers

Bestätigungsvermerk des Wirtschaftsprüfers

Gegenstand der Prüfung war der beiliegende Jahresabschluss des Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds. Dieser umfasst die Bilanz zum 31. 12. 2019, eine Gewinn- und Verlustrechnung für das zum 31. 12. 2019 endende Jahr sowie die Anlage zu diesem Jahresabschluss, die eine Beschreibung der wichtigsten angewandten Rechnungslegungsmethoden und weitere erläuternde Informationen enthält. Geprüft wurden außerdem die Einhaltung der vom Gesetz über Stiftungen und Stiftungsfonds festgesetzten Verbote und Einschränkungen sowie die Einhaltung der Regeln zur Kostenbegrenzung gemäß der Satzung des Zukunftsfonds. Angaben über den Stiftungsfonds sind in der Anlage zum Jahresabschluss angeführt.

Unserer Ansicht nach vermittelt der geprüfte Jahresabschluss in Übereinstimmung mit den tschechischen Rechnungslegungsvorschriften ein wahrheitsgetreues und verlässliches Bild der Aktiva und Passiva des Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds zum 31. 12. 2019, der Aufwendungen, Erträge und Resultate seiner Wirtschaftstätigkeit für das zum 31. 12. 2019 endende Jahr.

Deshalb erteilen wir einen

„Uneingeschränk-ten Bestätigungsvermerk“

Grundlage des Bestätigungsvermerks

Die Wirtschaftsprüfung erfolgte in Übereinstimmung mit dem Gesetz über Wirtschaftsprüfer sowie mit den Prüfstandards der Wirtschaftsprüferkammer der Tschechischen Republik (KA ČR). Diese entsprechen den internationalen Prüfungsstandards (ISA), die ggf. durch die jeweiligen Anwendungsklauseln ergänzt und modifiziert wurden. Unsere in diesen Vorschriften definierte Verantwortung ist im Abschnitt „Verantwortlichkeit des Wirtschaftsprüfers für die Prüfung des Jahresabschlusses“ detaillierter beschrieben. In Übereinstimmung mit dem Gesetz über Wirtschaftsprüfer und dem von der Wirtschaftsprüferkammer der Tschechischen Republik verabschiedeten Ethischen Codex sind wir vom Stiftungsfonds unabhängig und haben auch die weiteren aus den genannten Vorschriften hervorgehenden ethischen Pflichten erfüllt. Wir sind der Ansicht, dass die von uns gesammelten Beleginformationen eine ausreichende und geeignete Grundlage für die Formulierung unseres Bestätigungsvermerks bilden.

Sonstige im Jahresbericht enthaltene Informationen

Unter sonstigen Informationen werden in Übereinstimmung mit § 2 Buchst. b) des Wirtschaftsprüfergesetzes Informationen verstanden, die im Jahresbericht

außerhalb des Jahresabschlusses und unseres Wirtschaftsprüferberichts angeführt sind. Für diese sonstigen Informationen ist das Verwaltungsorgan des Stiftungsfonds verantwortlich. Unser Vermerk zum Jahresabschluss bezieht sich nicht auf die sonstigen Informationen. Dennoch gehört es zu unseren mit der Prüfung des Jahresabschlusses verbundenen Pflichten, uns mit diesen sonstigen Informationen vertraut zu machen und zu beurteilen, ob diese in einem relevanten (materiellen) Widerspruch zum Jahresabschluss oder zu unseren Kenntnissen stehen, die wir bei der Prüfung desselben über die jeweilige Buchführungseinheit erlangt haben, bzw. ob diese Informationen anderweitig (materiell) unrichtig erscheinen. Darüber hinaus beurteilen wir, ob die sonstigen Informationen in allen relevanten (materiellen) Aspekten gemäß den jeweiligen Rechtsvorschriften erstellt wurden. Unter dieser Beurteilung wird verstanden, ob die sonstigen Informationen hinsichtlich ihrer (materiellen) Relevanz den Anforderungen der Rechtsvorschriften in Form und Methodik bei der Erstellung der sonstigen Informationen entsprechen, d. h., ob eine eventuelle Nichteinhaltung der genannten Anforderungen Einfluss auf das anhand der sonstigen Informationen gefällte Urteil haben könnte.

Aufgrund des genannten Vorgehens schätzen wir, soweit wir dies beurteilen können, ein, dass

- die sonstigen Informationen, welche Tatsachen beschreiben, die auch im Jahresabschluss dargestellt wurden, in allen relevanten (materiellen) Aspekten mit dem Jahresabschluss übereinstimmen und
- die sonstigen Informationen gemäß den Rechtsvorschriften erstellt wurden. Weiterhin sind wir verpflichtet, anzuführen, ob die sonstigen Informationen – nach unserem Wissen und den Erkenntnissen, die wir bei der Wirtschaftsprüfung über den Stiftungsfonds erlangt haben – relevante (materielle) sachliche Unrichtigkeiten aufweisen. Im Zuge des genannten Vorgehens haben wir in den im Jahresbericht enthaltenen sonstigen Informationen keinerlei relevante (materielle) sachliche Unrichtigkeiten festgestellt.

Verantwortlichkeit des Verwaltungsrates und des Wirtschaftsprüfungsausschusses des Stiftungsfonds für den Jahresabschluss

Der Verwaltungsrat des Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds ist für die Erstellung eines wahrheitsgetreuen und verlässlichen Jahresabschlusses gemäß den tschechischen Rechnungslegungsvorschriften verantwortlich. Zu seinem Verantwortungsbereich gehören zudem die jeweiligen internen Kontrollmechanismen, die er für erforderlich hält, um einen Jahresabschluss zu erstellen, der frei von relevanten, durch Betrug oder Fehler bedingten (materiellen) Unrichtigkeiten ist.

Bei der Erstellung des Jahresabschlusses ist der Verwaltungsrat des Stiftungsfonds verpflichtet, zu beurteilen, ob der Stiftungsfonds in der Lage ist, kontinuierlich fortzubestehen. Falls relevant, muss er in der Anlage des Jahres-

abschlusses Sachverhalte in Bezug auf das kontinuierliche Fortbestehen des Fonds und die bei der Erstellung des Jahresabschlusses zugrundegelegte Annahme eines kontinuierlichen Fortbestehens beschreiben, mit Ausnahme von Fällen, in denen der Verwaltungsrat die Auflösung des Stiftungsfonds oder die Beendigung seiner Tätigkeit plant bzw. mangels realer Alternativen zu einem solchen Schritt gezwungen ist.

Für die Überwachung der Finanzberichterstattung innerhalb des Stiftungsfonds ist der Wirtschaftsprüfungsausschuss des Fonds verantwortlich.

Verantwortlichkeit des Wirtschaftsprüfers für die Prüfung des Jahresabschlusses

Unser Ziel ist es, ein adäquates Maß an Sicherheit darüber zu erlangen, dass der Jahresabschluss als Ganzes keine relevanten (materiellen) durch Betrug oder Fehler bedingten Unrichtigkeiten enthält, und daraufhin einen Wirtschaftsprüferbericht zu erstellen, der unseren Prüfvermerk umfasst. Unter einem adäquaten Maß an Sicherheit wird ein hohes Maß an Sicherheit verstanden, dennoch besteht keine Garantie dafür, dass ein gemäß den oben genannten Vorschriften erstellter Wirtschaftsprüferbericht in jedem Falle eventuell bestehende relevante (materielle) Unrichtigkeiten im Jahresabschluss offenzulegen vermag. Unrichtigkeiten können infolge von Betrug oder Fehlern entstehen und werden dann als relevante (materielle) Unrichtigkeiten betrachtet, wenn real anzunehmen ist, dass sie im Einzelnen oder in ihrer Gesamtheit die wirtschaftlichen Entscheidungen beeinflussen könnten, die von den Nutzern des Jahresabschlusses auf dessen Grundlage getroffen werden.

Bei der Durchführung der Wirtschaftsprüfung gemäß den oben genannten Vorschriften sind wir verpflichtet, während des gesamten Prüfprozesses fachmännisch zu urteilen und eine entsprechende professionelle Skepsis zu wahren. Weiterhin sind wir verpflichtet:

- die Risiken einer durch Betrug oder Fehler bedingten relevanten (materiellen) Unrichtigkeit im Jahresabschluss zu identifizieren und zu bewerten, Methoden der Wirtschaftsprüfung vorzuschlagen und durchzuführen, die auf diese Risiken reagieren, sowie ausreichende und geeignete Beleginformationen zu sammeln, anhand derer der Wirtschaftsprüfervermerk formuliert werden kann. Das Risiko, dass wir eine relevante (materielle) Unrichtigkeit nicht offenlegen, ist bei einer durch Betrug bedingten Unrichtigkeit größer als bei einer durch Fehler bedingten relevanten (materiellen) Unrichtigkeit, da Betrug auch geheime Vereinbarungen, Fälschungen, bewusste Unterlassungen, nicht wahrheitsgemäße Erklärungen oder Umgehungen der internen Kontrollen durch den Verwaltungsrat umfassen kann;
- weiterhin sind wir verpflichtet, uns in entsprechendem Umfang mit dem für die Wirtschaftsprüfung relevanten internen Kontrollsystem des Stiftungsfonds

NAME DER RECHNUNGSEINHEIT

Deutsch-Tschechischer Zukunftsfonds, Stiftungsfonds

SITZ

Železná 539/24, 110 00 Praha 1, Tschechische Republik

REGISTRIERNUMMER **67 77 68 41**

vertraut zu machen, um anschließend den Umständen entsprechende geeignete Wirtschaftsprüfungsmethoden vorzuschlagen, jedoch nicht, um unsere Meinung zur Wirksamkeit des internen Kontrollsystems zu äußern;

▪ die Eignung der angewandten Rechnungslegungsgrundsätze und die Angemessenheit der durchgeführten buchhalterischen Schätzungen und Informationen zu beurteilen, die in diesem Zusammenhang vom Verwaltungsrat in der Anlage des Jahresabschlusses angeführt wurden;

▪ die Angemessenheit der bei Erstellung des Jahresabschlusses durch den Verwaltungsrat zugrundegelegten Annahme eines kontinuierlichen Fortbestehens zu beurteilen, d. h. insbesondere zu beurteilen, ob angesichts der gesammelten Beleginformationen eine relevante (materielle) Unsicherheit besteht, die auf Ereignissen oder Bedingungen basiert, welche die Fähigkeit des Stiftungsfonds zu einem kontinuierlichen Fortbestehen in relevantem Maße in Frage stellen könnten. Kommen wir dabei zu dem Schluss, dass eine solche relevante (materielle) Unsicherheit besteht, so sind wir verpflichtet, in unserem Bericht auf die entsprechenden in der Anlage des Jahresabschlusses enthaltenen Informationen hinzuweisen und, sollten diese nicht ausreichend sein, einen modifizierten Vermerk zu formulieren. Unsere Schlussfolgerungen bezüglich der Fähigkeit des Stiftungsfonds, kontinuierlich fortzubestehen, basieren auf den Beleginformationen, die wir im Rahmen unserer Berichtsdaten gesammelt haben. Künftige Ereignisse oder Bedingungen können jedoch dazu führen, dass der Stiftungsfonds die Fähigkeit zum kontinuierlichen Fortbestehen verliert;

▪ Gesamtpäsentation und inhaltliche Gliederung des Jahresabschlusses einschließlich seiner Anlagen zu bewerten und zu beurteilen, ob der Jahresabschluss die zugrundeliegenden Transaktionen und Ereignisse in einer Weise wiedergibt, die zu einer wahrheitsgemäßen Darstellung führt.

Es ist unsere Pflicht, den Verwaltungsrat und das aufsichtsführende Organ unter anderem über den geplanten Umfang und den zeitlichen Ablauf der Wirtschaftsprüfung wie auch über wichtige Feststellungen im Rahmen der erfolgten Wirtschaftsprüfung zu informieren, einschließlich eventuell festgestellter relevanter Mängel im internen Kontrollsystem.

Erstellungsdatum des Berichts: 10. 6. 2020

Ing. Marie Kavalírová, Wirtschaftsprüferin
Evidenznummer 2126

Acomodo Audit, s. r. o.
Evidenznummer 540
Kpt. Stránského 980/17
198 00 Praha 9
Tschechische Republik

Účetní závěrka / Jahresabschluss

ROZVAHA V PLNÉM ROZSAHU (V CELÝCH TISÍCÍCH CZK)*

AKTIVA		Stav k 1. 1. 2019	Stav k 31. 12. 2019
A.	DLOUHODOBÝ MAJETEK	199 569	208 357
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem	782	782
I. 2.	Software	725	725
I. 4.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	57	57
II.	Dlouhodobý hmotný majetek celkem	2 808	3 143
II. 4.	Hmotné movité věci a jejich soubory	2 367	2 702
II. 7.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	440	440
II. 8.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	1	1
III.	Dlouhodobý finanční majetek celkem	199 415	207 908
III. 3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	136 455	138 490
III. 6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	62 960	69 418
IV.	Oprávký k dlouhodobému majetku celkem	-3 436	-3 476
IV. 2.	Oprávký k softwaru	-725	-725
IV. 4.	Oprávký k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-57	-57
IV. 7.	Oprávký k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-2 213	-2 253
IV. 10.	Oprávký k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-440	-440
IV. 11.	Oprávký k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku	-1	-1
B.	KRÁTKODOBÝ MAJETEK CELKEM	814 375	788 278
I.	Zásoby celkem	0	0
II.	Pohledávky celkem	23	27
II. 4.	Poskytnuté provozní zálohy	23	23
II. 8.	Daň z příjmů	0	0
II. 17.	Jiné pohledávky	0	4
III.	Krátkodobý finanční majetek	796 375	768 845
III. 1.	Peněžní prostředky v pokladně	4	77
III. 2.	Ceniny	4	0
III. 3.	Peněžní prostředky na účtech	796 367	768 768
IV.	Jiná aktiva celkem	17 977	19 406
IV. 1.	Náklady příštích období	17 977	19 406
IV. 2.	Příjmy příštích období	0	0
IV. 3.	Kursově rozdíly aktivní	0	0
AKTIVA CELKEM		1 013 944	996 635

PASIVA		Stav k 1. 1. 2019	Stav k 31. 12. 2019
A.	VLASTNÍ ZDROJE CELKEM	993 641	975 002
I.	Jmění celkem	4 516 706	4 612 357
I. 1.	Vlastní jmění	4 527 228	4 602 228
I. 2.	Fondy	0	1 573
I. 3.	Oceňovací rozdíly z přecenění finančního majetku a závazků	-10 522	8 556
II.	Výsledek hospodaření celkem	-3 523 065	-3 637 355
II. 1.	Účet výsledku hospodaření	×	-114 290
II. 2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	-91 762	×
II. 3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let	-3 431 303	-3 523 065
B.	CIZÍ ZDROJE	20 303	21 633
I.	Rezervy celkem	0	0
II.	Dlouhodobé závazky celkem	0	0
III.	Krátkodobé závazky celkem	20 152	21 622
III. 1.	Dodavatelé	679	568
III. 5.	Zaměstnanci	422	516
III. 6.	Ostatní závazky vůči zaměstnancům	0	2
III. 7.	Závazky k institucím soc. zabezpečení a veřejného zdrav.	255	106
III. 9.	Ostatní přímé daně	140	151
III. 17.	Jiné závazky**	18 656	20 167
III. 22.	Dohadné účty pasivní	0	112
IV.	Jiná pasiva celkem	151	11
IV. 1.	Výdaje příštích období	151	11
PASIVA CELKEM		1 013 944	996 635

* Rozvaha podává přehled o stavu majetku fondu včetně majetku, jenž je využíván k činnosti Česko-německého diskusního fóra.

** Jedná se především o nevyplacené splátky schválených příspěvků na projekty.

Účetní závěrka / Jahresabschluss

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT V PLNÉM ROZSAHU (V CELÝCH TISÍCÍCH CZK)*

ČINNOSTI	HLAVNÍ	HOSPODÁŘSKÁ	CELKEM
A. NÁKLADY			
I. Spotřebované nákupy a nakupované služby	9 641	0	9 641
I. 1. Spotřeba materiálu, energie a ostatních neskladovaných dodávek	229	0	229
I. 3. Opravy a udržování	18	0	18
I. 4. Cestovné	1 117	0	1 117
I. 5. Náklady na reprezentaci	744	0	744
I. 6. Ostatní služby	7 533	0	7 533
III. Osobní náklady	11 263	0	11 263
III. 10. Mzdové náklady	8 560	0	8 560
III. 11. Zákonné sociální pojištění	2 471	0	2 471
III. 13. Zákonné sociální náklady	140	0	140
III. 14. Ostatní sociální náklady	92	0	92
IV. Daně a poplatky	4	0	4
IV. 15. Daně a poplatky	4	0	4
V. Ostatní náklady	34 587	0	34 587
V. 17. Smluvní pokuty, úroky z prodlení, ostatní pokuty a penále	5	0	5
V. 19. Kursové ztráty**	33 850	0	33 850
V. 22. Jiné ostatní náklady	732	0	732
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba a použití rezerv a opravných položek	176	45 836	46 012
VI. 23. Odpisy dlouhodobého majetku	176	0	176
VI. 24. Prodaný dlouhodobý majetek	0	0	0
VI. 25. Prodané cenné papíry a podíly	0	45 836	45 836
VII. Poskytnuté příspěvky	86 120	0	86 120
VII. 28. Poskytnuté členské příspěvky	86 120	0	86 120
VIII. Daň z příjmů celkem	0	0	0
NÁKLADY CELKEM	141 791	45 836	187 627

ČINNOSTI	HLAVNÍ	HOSPODÁŘSKÁ	CELKEM
B. VÝNOSY			
I. Provozní dotace	660	0	660
II. Přijaté příspěvky	0	0	0
II. 3. Přijaté příspěvky (dary)	0	0	0
III. Tržby za vlastní výkony a za zboží	0	0	0
IV. Ostatní výnosy celkem	25 729	0	25 729
IV. 7. Výnosové úroky	771	0	771
IV. 8. Kursové zisky	24 958	0	24 958
IV. 10. Jiné ostatní výnosy	0	0	0
V. Tržby z prodeje majetku	4 474	42 474	46 948
V. 11. Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	0	0	0
V. 12. Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	42 474	42 474
V. 15. Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	4 474	0	4 474
VÝNOSY CELKEM	30 863	42 474	73 337
C. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM (+ / -)	-110 928	-3 362	-114 290
D. VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PO ZDANĚNÍ (+ / -)	-110 928	-3 362	-114 290

* Výkaz zisků a ztrát podává přehled o výsledku hospodaření fondu včetně rady Česko-německého diskusního fóra.

** Nejedná se o realizovanou ztrátu, protože jmění fondu není konvertováno. Fond má však povinnost zaúčtovat veškeré své účetní operace v Kč, čímž mohou vzniknout kursové rozdíly.

Účetní závěrka / Jahresabschluss

BILANZ IM VOLLEN UMFANG (IN GANZEN TAUSEND CZK)*

AKTIV		Stand 1. 1. 2019	Stand 31. 12. 2019
A.	ANLAGEVERMÖGEN	199 569	208 357
I.	Immaterielle Vermögensgegenstände	782	782
I. 2.	Software	725	725
I. 4.	Geringwertige immaterielle Vermögensgegenstände	57	57
II.	Sachanlagen	2 808	3 143
II. 4.	Maschinen, Anlagen, Betriebs- und Geschäftsausstattung	2 367	2 702
II. 7.	Geringwertige Sachanlagen	440	440
II. 8.	Sonstige Sachanlagen	1	1
III.	Finanzanlagen	199 415	207 908
III. 3.	Schuldverschreibungen, die bis zum Fälligkeitsdatum gehalten werden	136 455	138 490
III. 6.	Sonstige Finanzanlagen	62 960	69 418
IV.	Wertberichtigungen auf Anlagevermögen	-3 436	-3 476
IV. 2.	Wertberichtigungen auf Software	-725	-725
IV. 4.	Wertberichtig. auf geringwertige immater. Vermögensgegenstände	-57	-57
IV. 7.	Wertberichtig. auf Maschinen, Anlagen, Betriebs- und Geschäftsausst.	-2 213	-2 253
IV. 10.	Wertberichtigungen auf geringwertige Sachanlagen	-440	-440
IV. 11.	Wertberichtigungen auf sonstige Sachanlagen	-1	-1
B.	KURZFRISTIGE VERMÖGENSGEGENSTÄNDE	814 375	788 278
I.	Vorräte	0	0
II.	Forderungen	23	27
II. 4.	Gewährte betriebliche Anzahlungen	23	23
II. 8.	Einkommenssteuer	0	0
II. 17.	Sonstige Forderungen	0	4
III.	Kurzfristiges Finanzvermögen	796 375	768 845
III. 1.	Kasse	4	77
III. 2.	Wertmarken	4	0
III. 3.	Bankkonten	796 367	768 768
IV.	Sonstige Aktiva	17 977	19 406
IV. 1.	Aufwendungen künftiger Perioden	17 977	19 406
IV. 2.	Einnahmen künftiger Perioden	0	0
IV. 3.	Aktive Kursdifferenzen	0	0
SUMME AKTIVA		1 013 944	996 635

PASSIVA		Stand 1. 1. 2019	Stand 31. 12. 2019
A.	EIGENKAPITAL	993 641	975 002
I.	Grundkapital	4 516 706	4 612 357
I. 1.	Eigenkapital	4 527 228	4 602 228
I. 2.	Fonds	0	1 573
I. 3.	Bewertungsdifferenzen aus Neubewertungen des Finanzvermögens und der Verbindlichkeiten	-10 522	8 556
II.	Jahresüberschuss / Jahresfehlbetrag	-3 523 065	-3 637 355
II. 1.	Ergebniskonto	×	-114 290
II. 2.	Nicht ausgeschütteter Jahresüberschuss / nicht gedeckter Jahresfehlbetrag	-91 762	×
II. 3.	Gewinnvortrag / Verlustvortrag	-3 431 303	-3 523 065
B.	FREMDKAPITAL	20 303	21 633
I.	Rückstellungen	0	0
II.	Langfristige Verbindlichkeiten	0	0
III.	Kurzfristige Verbindlichkeiten	20 152	21 622
III. 1.	Lieferanten	679	568
III. 5.	Arbeitnehmer	422	516
III. 6.	Sonstige Verbindlichkeiten gegenüber Arbeitnehmern	0	2
III. 7.	Verbindlichkeiten gegenüber Sozialversicherungen u. öffentl. Krankenkassen	255	106
III. 9.	Sonstige direkte Steuern	140	151
III. 17.	Sonstige Verbindlichkeiten**	18 656	20 167
III. 22.	Passive Rechnungsabgrenzung	0	112
IV.	Sonstige Passiva	151	11
IV. 1.	Ausgaben künftiger Perioden	151	11
SUMME PASSIVA		1 013 944	996 635

* Die Bilanz gibt einen Überblick über den Stand des Vermögens des Fonds, einschließlich des Vermögens, das für die Tätigkeit des Deutsch-Tschechischen Gesprächsforums verwendet wird.

** Es handelt sich vor allem um nicht ausgezahlte Raten von bewilligten Zuwendungen.

Účetní závěrka / Jahresabschluss

GEWINN- UND VERLUSTRECHNUNG IM VOLLEN UMFANG (IN GANZEN TAUSEND CZK)*

TÄTIGKEITEN		HAUPTTÄTIGKEIT	WIRTSCHAFTSTÄTIGKEIT	SUMME
A.	AUFWENDUNGEN			
I.	Verbrauch von Leistungen	9 641	0	9 641
I. 1.	Materialverbrauch	229	0	229
I. 3.	Reparaturen und Instandhaltung	18	0	18
I. 4.	Reisekosten	1 117	0	1 117
I. 5.	Repräsentationskosten	744	0	744
I. 6.	Sonstige Leistungen	7 533	0	7 533
III.	Personalaufwand	11 263	0	11 263
III. 10.	Löhne und Gehälter	8 560	0	8 560
III. 11.	Gesetzliche Sozialversicherung	2 471	0	2 471
III. 13.	Gesetzliche Sozialaufwendungen	140	0	140
III. 14.	Sonstiger Sozialaufwand	92	0	92
IV.	Steuern und Gebühren	4	0	4
IV. 15.	Steuern und Gebühren	4	0	4
V.	Sonstige Aufwendungen	34 587	0	34 587
V. 17.	Vertragsstrafen, Verzugszinsen, übrige Geldbußen und Zwangsgelder	5	0	5
V. 19.	Kursverluste**	33 850	0	33 850
V. 22.	Andere Sonstige Aufwendungen	732	0	732
VI.	Summe Abschreibungen, Betriebsvermögen, Bildung von Rückstellungen und Wertberichtigungen	176	45 836	46 012
VI. 23.	Abschreibungen auf immaterielle Vermögensgegenstände und Sachanlagen	176	0	176
VI. 24.	Veräußertes langfristiges Vermögen	0	0	0
VI. 25.	Verkaufte Wertpapiere und Beteiligungen	0	45 836	45 836
VII.	Gewährte Beiträge	86 120	0	86 120
VII. 28.	Gewährte Mitgliedsbeiträge	86 120	0	86 120
VIII.	Einkommenssteuer	0	0	0
	SUMME AUFWENDUNGEN	141 791	45 836	187 627

TÄTIGKEITEN		HAUPTTÄTIGKEIT	WIRTSCHAFTSTÄTIGKEIT	SUMME
B.	ERTRÄGE			
I.	Umsatzerlöse aus Warenverkauf	660	0	660
II.	Bestandsveränderung innerbetrieblicher Vorräte	0	0	0
II. 3.	Angenommene Beiträge (Schenkung)	0	0	0
III.	Aktivierete Eigenleistungen	0	0	0
IV.	Sonstige Erträge	25 729	0	25 729
IV. 7.	Zinsen	771	0	771
IV. 8.	Kursgewinne	24 958	0	24 958
IV. 10.	Andere sonstige Erträge	0	0	0
V.	Erlöse aus dem Verkauf von Eigentum	4 474	42 474	46 948
V. 11.	Erlöse aus dem Abgang von immateriellen Vermögensgegenständen und Sachanlagen	0	0	0
V. 12.	Erlöse aus dem Verkauf von Wertpapieren und Beteiligungen	0	42 474	42 474
V. 15.	Erträge aus Finanzanlagen	4 474	0	4 474
	SUMME ERTRÄGE	30 863	42 474	73 337
C.	JAHRESÜBERSCHUSS / JAHRESFEHLBETRAG (+ / -)	-110 928	-3 362	-114 290
D.	ERGEBNIS NACH STEUERN (+ / -)	-110 928	-3 362	-114 290

* Die Gewinn- und Verlustrechnung gibt einen Überblick über die Haushaltsführung des Fonds, einschließlich des Vermögens, das für die Tätigkeit des Deutsch-Tschechischen Gesprächsforums verwendet wird.

** Es handelt sich dabei nicht um realisierte Verluste, da das Finanzvermögen nicht konvertiert wird; der Fonds ist jedoch verpflichtet, alle seine Buchungsvorgänge in CZK zu buchen. Dadurch können Kursunterschiede entstehen.

Účetní závěrka včetně všech povinných příloh je k dispozici v nadačním rejstříku vedeném při Městském soudu v Praze.

Der Jahresabschluss einschließlich aller obligatorischen Anlagen ist im Stiftungsregister, geführt beim Stadtischen Gericht in Prag, verfügbar.

NÁZEV, PRÁVNÍ FORMA / NAME, RECHTSFORM
Česko-německý fond budoucnosti (nadační fond)
Deutsch-Tschechischer Zukunftsfonds (Stiftungsfonds)

Česko-německý fond budoucnosti byl založen dne 29. 12. 1997 podepsáním statutu českou a německou vládou, podle českého práva, se sídlem v Praze. Poprvé byl zaregistrován 31. 12. 1997 u OÚ v Praze 7. Definitivní registrace proběhla 25. 3. 1999 u nadačního rejstříku, kde je veden v oddíle N, vložka 206 nadačního rejstříku u Městského soudu v Praze.

Der Deutsch-Tschechische Zukunftsfonds ist ein Stiftungsfonds nach tschechischem Recht mit Sitz in Prag, der mit der Unterzeichnung der Satzung durch die tschechische und die deutsche Regierung am 29. 12. 1997 gegründet wurde. Er wurde am 31. 12. 1997 zum ersten Mal in Prag registriert. Die definitive Registrierung erfolgte am 25. 3. 1999 im Stiftungsregister, geführt beim Stadtgericht Prag.

IČ / REGISTRERNUMMER
67776841

SÍDLO ORGANIZACE / SITZ DER ORGANISATION
Česko-německý fond budoucnosti
Deutsch-Tschechischer Zukunftsfonds

Železná 24
110 00 Praha 1
Tschechische Republik

BANKOVNÍ SPOJENÍ / BANKVERBINDUNG

ČSOB, Radlická 333/150, 150 57 Praha 5
CZK 4001-0900438403/0300
CZK CZ52 0300 0040 0109 0043 8403 (IBAN)
EUR CZ96 0300 1730 4009 0043 8403 (IBAN)
BIC CEKOCZPP

UniCredit Bank, náměstí Republiky 2090/3a, 110 00 Praha 1

CZK 513169004/2700
CZK CZ15 2700 0000 0005 1316 9004 (IBAN)
EUR CZ68 2700 0000 0005 1316 9020 (IBAN)
BIC BACX CZPP

KONTAKTNÍ ADRESY / KONTAKTE*

Sekretariát Česko-německého fondu budoucnosti
Sekretariat des Deutsch-Tschechischen Zukunftsfonds
Železná 24
110 00 Praha 1
Tschechische Republik

TEL 00420 283 850 512, -14
FAX 00420 283 850 503
e-mail info@fb.cz
www.fondbudoucnosti.cz / www.zukunftsfonds.cz

Česko-německé diskusní fórum
Deutsch-Tschechisches Gesprächsforum

Ilona Rožková
Železná 24
110 00 Praha 1
Tschechische Republik

TEL 00420 283 850 512, -14
FAX 00420 283 850 503
e-mail ilona.rozkova@fb.cz
www.diskusniforum.cz / www.gespraechsforum.org

* Stav k termínu vydání výroční zprávy
Stand zum Zeitpunkt der Herausgabe des Jahresberichtes

Česko-německý fond budoucnosti
VÝROČNÍ ZPRÁVA 2019
JAHRESBERICHT 2019

Datum vyhotovení výroční zprávy
Der Jahresbericht wurde erstellt am
20. 5. 2020

Design Jiří Císler

Foto Matěj Hošek
Čestmír Jíra
Ivan Svoboda

Tisk / Druck Kaliba, spol. s r. o.

© Česko-německý fond budoucnosti
Deutsch-Tschechischer Zukunftsfonds,
Praha 2020